

M E S E Č N I L I S T O

O B Č I N E Š O Š T A N J

APRIL

PRILOGA
LIST – KULTURA

Z RAČUNALNIKOM
PO TRŠKI POTI OKOLI
ŠOŠTANJA
str. 6

SAMO EDEN JE TONI
REHAR
str. 9

KJE SO MLADI?
str. 17

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XXIII
ŠT. 4
25. APRIL 2019
3€

List

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	VABI VAS
PLANINSTVO	sreda, 1. 5.	Planinski izlet na Šteharikov vrh	Koroška	Planinsko društvo Šoštanj
RAZSTAVA	maj 2019	Grafiti	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
RAZSTAVA	maj 2019	Pomlad v vrtcu	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
DOBRODELNI KONCERT	nedelja, 5. 5., 18.00	Dvojna napaka – Dobrodelna prireditev	Kulturni dom Šoštanj	Marko Pokleka, David Skok in prijatelji
SEJEM	ponedeljek, 6. 5., 10.00–18.00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
REKREACIJA	ponedeljek, 6. 5., 13. 5., 20. 5., 27. 5., 8.00–12.00	Pohod za zdravje – generacije v gibanju	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
POGOVOR	ponedeljek, 6. 5., 16.30	Pogovor ob kuhinjski mizi s patrom Karlom Geržanom	Center starejših Zimzelen Topolšica	Center starejših Zimzelen Topolšica
POGOVOR	ponedeljek, 6. 5., 17.00	Soustvarjanje odnosa – Sonja Bercko Eisenreich	Kavarna na trgu	Šola zdravja in Zavod GEA
RAZSTAVA	torek, 7. 5., 18.00	Porteti Gajinega kotička	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
DELAVNICA	sreda, 8. 5., 15. 5., 22. 5., 29. 5., 10.00–12.00	Govorim in pišem slovensko, delavnica osnov slovenskega jezika za priseljence	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
DELAVNICA	četrtek, 9. 5., 16. 5., 22. 5., 29. 5., 10.00–12.00	Govorim in pišem slovensko, delavnica osnov slovenskega jezika za priseljence	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
RAZSTAVA	četrtek, 9. 5., 16.00	Odpрте likovne razstave Lidije Tamše, KUD Svoboda Griže	Center starejših Zimzelen Topolšica	Center starejših Zimzelen Topolšica
DELAVNICA	petek, 10. 5., 17. 5., 24. 5., 31. 5., 8.00–10.00	Petkova odprta vrata v Središču	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 11. 5.	Čistilna akcija na Smrekovcu	Bele Vode	Planinsko društvo Šoštanj
PRAVLJICE	četrtek, 16. 5., 17.00	Pravljična joga	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
SVEČANOST	petek, 17. 5., 18.00	Podelitev priznanj JSKD OI Velenje	Kulturni dom Šoštanj	JSKD OI Velenje
PLANINSTVO	sobota, 18. 5.	Slovensko planinsko orientacijsko tekmovanje (SPOT)	Šaleška dolina	Planinsko društvo Šoštanj
NOGOMET	sobota, 18. 5., 17.00	Tekma 20. kroga MNZ Celje – člani, NK Šoštanj : NK Vojnik	Stadion Široko	Nogometni klub Šoštanj
KONCERT	sobota, 18. 5., 19.00	Harmonikarski koncert učencev	Mestna galerija Šoštanj	GŠ FKK oddelek Šoštanj
PRAVLJICE	četrtek, 23. 5., 17.00	Pravljična meditacija za otroke z Janjo in medvedkom Tapkom	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 25. 5.	Planinski izlet na Kriško goro (1471 m) in Tolsti vrh (1715 m)	Gorenjska	Planinsko društvo Šoštanj
MUZEJ	četrtek, 30. 5., 18.00	Klepet pod Pustim gradom, gost: Ivan Koren	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, Muzej Velenje	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, Muzej Velenje

KAZALO

Napovednik	2
Naša občina	4
Iz zgodovine	6
Portret	9
Glasba	10
Dogodki in ljudje	11
Naša društva	13
Cerkev	20
Šola in vrtec	21
Razvedrilo	23

NAROČILNICA

Naročam revijo List do pisnega preklica

Ime in priimek

Naslov (ulica in kraj)

E-naslov ali telefon

Podpis

Naročilnico pošljite po navadni pošti na naslov: Zavod za kulturo Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj ali na e-naslov: list.revija@gmail.com.

Cena letne naročnine (11 števil) je 20 EUR, cena posamezne številke pa 3 EUR.

REVIJA ZA KULTURNA IN DRUGA VPRAŠANJA OBČINE ŠOŠTANJ IN ŠIRŠE

Izdaja

Zavod za kulturo Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, zanj Kajetan Čop, direktor. Izdajanje Lista finančno omogoča Občina Šoštanj, zanj Darko Menih, župan.

Odgovorni urednik

Jože Volk

Vodenje redakcije

mag. Milojka B. Komprij

Jezikovni pregled

Jože Volk

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s. p.

Tisk

Grafika Gracer d. o. o.

Naklada

600 izvodov

Kritične pripombe na vsebino ali obliko

Lista bodo dosegle svoj namen le, če jih boste posredovali s kratkim sporočilom na e-naslov list.revija@gmail.com.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 5/2019 pošljete najkasneje do 17. maja 2019 na elektronski naslov list.revija@gmail.com.

Foto naslovnice – Jože Miklavc

Šport

Kultura in umetnost

Splošno

Napovednik prireditev je objavljen v reviji List, v časopisu Naš čas in na spletnem portalu Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>).

Podatke o prireditvah pošljite na elektronski naslov: prireditve@sostanj.net

Zavod za kulturo Šoštanj

Šoštanj.info
<http://sostanj.info>

MUZEJ usnjarstva na Slovenskem

KNJIŽNICA ŠOŠTANJ

OBČINA ŠOŠTANJ

NAŠA OBČINA

V Šoštanju pobrali 18.840 kg odpadkov

Pločevinke ob cestah in druge smeti so hitro plinile vrečke marljivih prostovoljcev na tokratni očiščevalni akciji, ki so jo na šoštanjski občini pripravili že 16. leto zapored. Sodelovalo je vseh devet krajevnih skupnosti, v vsaki so imeli vsaj eno zbirno mesto, kjer so se zjutraj dobili, razdelili vrečke in rokavice ter se dogovorili, kako bo potekalo delo. Eno takšnih zbirnih mest je bilo v Šoštanju na domu ribičev ob Družmirskem jezeru, kamor je prišel tudi župan Darko Menih. Vodstvo

Sklepi Občine Šoštanj na 1. izredni seji

Svet Občine Šoštanj je na podlagi drugega odstavka 23. člena, Poslovnika Sveta Občine Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št. 14/2008 – UPB1) na 1. izredni seji, dne 19. 4. 2019, sprejel naslednje SKLEPE:

1. Svet Občine Šoštanj ugotavlja, da je zaradi vseh negativnih posledic izvajanja energetske dejavnosti v našem okolju prebivalkam in prebivalcem Občine Šoštanj kršena ustavna pravica do življenja v zdravem, čistem in urejenem okolju, kot to določa 72. člen Ustave RS, v skladu s katerim ima Slovenija ne samo odgovornost, ampak tudi dolžnost, da določi pogoje in obseg poravnave škode, ki jo dejavnost povzroča življenjskemu okolju, hkrati pa ima država tudi subsidiarno odgovornost za odpravo posledic obremenjevanja okolja, če tega ni mogoče naprtiti povzročiteljem ali za to ni ustrezne pravne podlage.
2. Od Ministrstva za infrastrukturo zahtevamo, da v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo in Ministrstvom za okolje in prostor nemudoma pristopi k pripravi Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje, s katerim se bodo določile osnove za izdelavo programa postopnega zapiranja rudnika, višino in način zagotavljanja sredstev za izvajanje programa, ki mora vključevati tudi nadomestilo za degradacijo prostora in omejeno rabo prostora do končnega zaprtja ter sredstva za razvojno prestrukturiranje celotne doline, in ga predloži Vladi RS v nadaljnjo proceduro do 30. 9. 2019.
3. Od Ministrstva za infrastrukturo in Premogovnika Velenje zahtevamo, da se Občino Šoštanj vključi v postopek za podaljšanje koncesije, tako kot je urejeno z veljavno zakonodajo in se ustrezno upošteva uradno veljavni OPN, ki predvideva, da je za namen izkoriščanja mineralnih surovin treba

občine vsako leto aktivno sodeluje v akciji. Direktor Drago Koren je skupaj s poslancem Francem Roscem čistil v svojem okolju v Lokovici, podžupan Viki Drev pa v Topolšici.

Vreme je kljub slabi napovedi zdržalo, tako da so lahko številni prostovoljci z veseljem zavihali rokave in poskrbeli za lepši izgled kraja in okolice. Delo je bilo dobro organizirano. Z odpadki so polnili vreče, ki so jih nato s traktorji ali štirikolesniki odpeljali v enega od šestnajstih kesonov, postavljenih na dogovorjenih mestih v vseh krajih v občini. Vsako leto sodelujejo predvsem člani najrazličnejših društev, in sicer v vseh krajih občine v Gaberkah, Ravnah, Šentvidu, Zavodnjah, v Belih Vodah, Florjanu, Skornem, Pohrastniku, Lokovici, Šoštanju in Topolšici, kjer so čistili pohodne poti na Lom. Župan Darko Menih s člani moto kluba veteranov vedno čisti okolico in poti okrog Pustega gradu.

sprejeti občinski podrobni prostorski načrt (OPPN). 4. Svet Občine Šoštanj zahteva, da Premogovnik Velenje takoj pristopi k izvedbi sanacije prezračevalnega jaška v Šoštanju za zmanjšanje smrada, v skladu s projektom, ki je bil predstavljen na 22. redni seji Sveta Občine Šoštanj dne 21. 3. 2018. 5. Svet Občine Šoštanj se je seznanil z vsemi dosedanjimi aktivnostmi Termoelektrarne Šoštanj za pridobitev dovoljenja Agencije Republike Slovenije za okolje (ARSO) za sosežig uvoženega premoga v TEŠ in sklepom ARSO, ki TEŠ-u dovoljuje sosežig tujega premoga. 6. Svet Občine Šoštanj se je seznanil z vsemi dosedanjimi aktivnostmi TEŠ na področju sosežiga goriva iz odpadkov v Termoelektrarni Šoštanj. Svet Občine Šoštanj sosežigu goriva iz odpadkov v TEŠ odločno nasprotuje, vse dokler ne bo narejena Celovita presoja vplivov na okolje z oceno vseh negativnih posledic ter morebitnih pozitivnih koristi, ki bi jih nameravan sosežig goriva iz odpadkov lahko prinesel lokalni skupnosti in prebivalcem. Šele potem občinski svet o tem sprejme dokončno odločitev. 7. Svet Občine Šoštanj predlaga, da Občina Šoštanj naroči neodvisno študijo vseh negativnih vplivov, ki jih energetska dejavnost povzroča v našem okolju, z oceno škode in vsemi finančnimi posledicami, ki pri tem nastajajo. Pri tem je treba upoštevati najmanj: izgubo stavbne mase, funkcionalnih zemljišč, krčenje gozdov, zmanjšanje zelenih površin, oviran in razvrednoten bivalni prostor, razvrednotenje nepremičnin, omejen gospodarski in turistični razvoj, klimatske spremembe, tresenje tal, pogreznje tal, poplavno ogroženost, slabše stanje stavb, cest, komunalne in ostale infrastrukture, smrad, osenčenje itd. 8. Svet Občine Šoštanj imenuje za doseg vseh zahtev razširjeno Pogajalsko skupino v sestavi župan, podžupan, predstavnik Občinskega sveta Občine Šoštanj, direktor občinske uprave Občine Šoštanj in predstavnik Civilne iniciative Šoštanj. Pogajalska skupina naj bo hkrati tudi Odbor za spremljanje vseh nameravanih zgornj obravnavanih aktivnosti v Termoelektrarni Šoštanj in Premogovniku Velenje. Odbor za spremljanje se z

TJAŠA REHAR

Za elektrarno v Lokovici je v grabnu nastajalo večje odlagališče, ki so ga domačini tokrat očistili. Sporočili so, da so med smetmi našli tudi določene dokaze, ki kažejo na to, kdo je smeti tja odlagal. Akcijo koordinira Občina Šoštanj, ki poskrbi za vrečke, rokavice in odvoz kesonov ter seveda za malico in pijačo za vse udeležence. Vsi prostovoljci so dopoldan zaključili dobre volje z zavedanjem, da so ponovno naredili nekaj za okolje, v katerem živijo. Žal pa z nekoliko grenkim priokusom, da bodo tisti, ki smetijo, to verjetno delali še naprej, saj teh na akcijo ni. Malo za šalo, malo za res iz Zavodnja sporočajo: »Če že morate metati smeti v naravo, jih mečite na zgornjo stran ceste, kjer jih je lažje pobrati.« V akciji je sodelovalo blizu 500 ljudi, ki so pobrali kar 18.840 kg odpadkov, kar je za tono več kot lani.

vodstvom TEŠ in PV sestaja 1 x mesečno oz. po potrebi, o nameravanih aktivnostih pa sproti seznanja celoten Občinski svet Občine Šoštanj, prav tako pa vse prebivalce in prebivalce Občine Šoštanj ter vso ostalo zainteresirano javnost. 9. Svet Občine Šoštanj se je seznanil s pobudo Civilne iniciative Šoštanj o predlogu sprejetja Odloka o uvedbi takse na proizvedeno MWh električne energije. Svet Občine Šoštanj nalaga upravi Občine Šoštanj, da preveri pravno vzdržnost sprejetja takšnega odloka, nadaljnjo razpravo in odločitev o sprejetju takšnega odloka pa Svet Občine Šoštanj sprejme po pridobitvi zahtevanega mnenja na eni od prihodnjih sej. 10. Svet Občine Šoštanj ugotavlja, da je Občina Šoštanj v preteklosti večino sredstev iz naslova preteklih odškodnin namenila izgradnji toplovodnega ogrevanja in s tem znatno in trajno pripomogla k zmanjšanju vplivov na okolje. Svet Občine Šoštanj ugotavlja, da je Termoelektrarna Šoštanj skladno z Uredbo o okoljski dajati za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida obvezana plačevanju okoljske dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida (plačilo CO² kuponov). Svet Občine Šoštanj ugotavlja, da ima strošek plačevanja okoljske dajatve TEŠ v proračun RS (plačilo CO² kuponov) velik vpliv na variabilno ceno toplotne energije iz TEŠ in posledično na višjo ceno toplovodnega ogrevanja za vse končne odjemalce. Svet Občine Šoštanj zaradi zgoraj navedenega od Ministrstva za okolje in prostor in Vlade RS zahteva, da se del sredstev, ki jih TEŠ prispeva v Podnebni sklad RS, vrne v lokalno okolje. Ti sklepi začnejo veljati z dnem sprejema in se objavijo v Uradnem listu Občine Šoštanj.

Številka: 032-4/2019

Datum: 19. 4. 2019

Darko MENIH, prof., l. r. župan Občine Šoštanj

Vodstvo Občine na sestanku pri ministru za okolje Simonu Zajcu

V torek, 16. aprila 2019, je bilo vodstvo Občine Šoštanj (župan Darko Menih, podžupan Viki Drev in direktor Drago Koren) na delovnem sestanku pri ministru za okolje in prostor Simonu Zajcu s sodelavci. Seznanili so jih z aktualno problematiko glede Premogovnika Velenje in Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ), ki pesti vse prebivalce naše občine.

V prvi vrsti so izpostavili negativne vplive, ki jih imata oba energetska giganta na prebivalce in okolje:

- smrad iz zračnega jaška,
- ugreznje velikih površin zemeljskega površja,
- zmanjšanje obsega stavbnih zemljišč in ovirana upraba le-teh znotraj pridobivalnega prostora,
- krčenje gozdov in drugih kmetijskih površin,
- potapljanje vedno novih površin in večanje jezera,
- nenehna poplavna nevarnost zaradi višinske razlike med Velenjskim in Družmirskim jezerom,
- tresenje tal,
- TEŠ stoji v samem mestu Šoštanj,
- osenčenost mesta,
- lokalne klimatske spremembe zaradi TEŠ.

Poudarili so še, kako pomemben je za Občino Šoštanj čimprejšnji sprejem Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje, ki vključuje nadomestilo za degradacijo prostora in financiranje ureditve terena po zaprtju. Pojasnili so tudi zahteve civilne iniciative. Občina Šoštanj je ministra Zajca in njegovo eki-

TJAŠA REHAR

po seznanila z dejstvom, da se premog koplje pod Šoštanjem, kuri se v Šoštanju in Šoštanj za to plačuje tudi »kazen« v obliki plačevanja CO₂ kuponov. Predlagali so, da se raziše možnosti, da bi se del takse od CO₂ kuponov vrnil v naše okolje. Pogovarjali so se tudi o pobudi za sosežig prebranih frakcij. Minister Simon Zajc je zagotovil, da teh frakcij v Šoštanju ne bodo kurili brez soglasja občinskega sveta. Prvi mož okoljskega ministrstva se je tudi strinjal, da je treba čim prej sprejeti Zakon o zapiranju Premogovnika Velenje. Vodstvo Občine Šoštanj je opozorilo še na podaljšanje koncesije za obratovanje Premogovnika Velenje, na kar je minister dejal, da bo naredil vse, kar je v njegovi moči, da Občina ne bo izključena iz postopkov podaljšanja koncesije. Vso obravnavno problematiko so podprli tudi s slikovnim gradivom in tako na Ministrstvu za okolje podrobno predstavili celovito sliko stanja v Občini Šoštanj.

Obiskala nas je Romana Tomc

V soboto, 6. aprila, je na pobudo OO SDS Šoštanj Vilo Mayer obiskala Romana Tomc. V njej se je najprej srečala s člani stranke in spregovorila o svojem delu v parlamentu, o tem, da je kljub majhnosti Slovenije zelo pomembno, kakšne poslance imamo Slovenci v evropskem parlamentu.

Poudarila je, kako pomembno je, da se udeležimo evropskih volitev. Tudi ona je obžalovala, da premier Šarec ni nagovoril evropsolancev v Strasbourgu, saj bi imel na tak način dobro možnost opozoriti na Slovenijo in spregovoriti med drugim tudi o Hrvaški in o arbitražnem sporazumu. V evropskem parlamentu je ga. Tomc aktivna na področju zaposlovanja in socialnih zadev, je članica Preiskovalnega odbora za preučitev domnevnih

JUDITA ČAS KRNEŽA

Foto Judita Čas Krneža

Foto Judita Čas Krneža

kršitev in nepravilnosti v zvezi s pranjem denarja in davčno utajo in prav zato je med drugim tudi dala pobudo, da se v Sloveniji obravnava pranje nezakonito pridobljenega iranskega denarja v višini milijarde dolarjev v NLB, a je pri slovenskih oblasteh naletela na gluha ušesa. Romana Tomc si je nato še skupaj s člani SDS, simpatizerji in nasploh ljubitelji dobre volje ter gledališke igre ogledala predstavo Dohodnina (v režiji Alenke Jeraj), ki jo je podarila vsem prisotnim v dvorani, saj je bil vstop za obiskovalce prost. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička in je pokala po šivih. Po predstavi je sledilo še druženje ob pogostitvi in neformalnem pogovoru v avli kulturnega doma.

IZ ZGODOVINE

Z računalnikom po Trški poti okoli Šoštanja

Pred dnevi sva šla z ženo po šoštanjski trški poti in – ko sva takole hodila in iskala markacije in smerokaze – premlevala, koliko res hodiva po isti trasi kot nekdanji šoštanjski tržani pred 170 leti – jaz na mrtvo zasopihan in premočen od potu, oni pa v slavnostni povorki, z zastavo in helebardo, med drobljenjem bobnov in donenjem trobent!

Za računalnik torej in pogledimo, kako je s to rečjo: opis trase je zapisal Lovrenc Vošnjak v šmihelsko župnijsko kroniko (1872, 355); zapis je iz nemščine prevedel in objavil Franc Hribernik (1998, 174):

»Pred letom 1848 je bila navada, da so vsako sedmo leto obhodili trško mejo. Iz trga so se podali sodnik in asistenca z zastavo in helebardo med drobljenjem bobnov in donenjem trobent do Podhrastnika, kjer je bil prvi mejnik. Od tod se je pomikala povorka mimo Sraleta do Poštajnerja z drugim mejnikom. Skozi kovačnico Marovškega kovača, mimo Lepa in skozi gozd pod Plešejem, kjer je bil tretji mejnik, so prišli do Družmirja s četrtrim mejnikom pri Miklavu. Tu so krenili čez Tamšetov travnik proti petemu kamnu. Ko so prestopili Pako, so ubrali pot mimo Klancjurja, Hliša, Ostrožnika, Vrhovnika in Pušnika ter se spustili k vhodu v Penka, od koder so se vrnili v Podhrastnikov kozolec, kjer jih je čakala topla jed s pijačo. Pri obhodu so na vsak kamen potrkavali s kladivom, pri Podhrastnikovem pa so poleg tega tudi povzdigovali mladeniče v tržane, s tem, da so jih trikrat posadili nanj in jih spet dvignili z njega.«

AMPAK mi bomo še enkrat iz pisave nemške kurentne (kurzive, gotice) transkribirali in iz nemščine prevedli originalni vir – ker se je izkazalo, da je Hribernik nekaj stvari izpustil ... nekaj precej zanimivih stvari, pravzaprav ... Opis zajema celotno stran št. 355 v 5 kg teži kopiji kronike:

»Vor der Jahre 1848 war im Marke der Brauch, alle 7 Jahre den 'Burgfried' – ihre Stellungsgrenze zu bereisen. Das Markt musste nemlich anderthalb Mann zum Militär stellen oder in zwei Jahren 3 Mann. – Diese Bereisung des Burgfrieds geschach nach Aussage älterer Bewohner auf folgende Art.

Es zogen der Marktrichter und seine Assistenz - mit der Fahne und Hellebarde – unter Fältenspiel [Flötenspiel?] und Trommelschlägen vom Marke aus bis zum Podhrastnik, - wo der erste Marktstein war, und noch jetzt ist; von dort über u[?] Srale bis zum Poštajner – der 2. Stein; von da durch die Schmiede des Marovški Kovač – und zwar buchstäblich durch – skoz luknjo pri vrateni – gegen den Lép – dann über den Wald unter dem Plešej – der 3. Stein; von da gegen Družmirje, beim Kovač bis zum Miklav – der 4. Stein; - dann ober dem Schmelzer bei einer Eiche (statt Stein) über die Tamschetsche Wiese – der 5. Stein; mittelst Schranken über die Pak, dann bergauf auf den Klancjur, Hliš, Ostrožnik, Vrhovnik und Pušnik, welche auf der Anhöhe sich befinden; am Ende des Pevnik-Grabens hinab und wieder zur Podhrastnik-Harpe, wo schon gekochtes Essen mittler weile aus dem Marke herbeigebracht – nebst 1 Halbartin Wein – zum freien Gebrauche (und aussens der Harpe für andere) – bereit stand – wo sodann gruppenweise gespeiset wurde. - Bei vorgenannter Berainung wurde auf jedem Stein mit einem Hammer geklopft, und gleichsam die eingebrachten Buchstaben [Gemeiner], [Markt], [S]chönstein, wie solche noch jetzt an dem Steine beim Miklav in Družmirje zu sehen sind, zu renoviren. - An dem Steine beim Podhrastnik etwa 4 Klafter von der Harpe abwärts pflegte man an diesem Tage Junge Leute zu Burgern zu erheben und zwar durch ein dreimaliges Aufstossen – Setzen und Erheben – an den Stein. -

Dieses geschah am Filippi-Tage, d[as], i[st], am 1. Mai.«

— 355 —

Novi dan Jofna 1848 was im Marke der Brauch, alle 7 Jahre den 'Burgfried' – ihre Stellungsgrenze zu bereisen. Das Markt musste nemlich anderthalb Mann zum Militär stellen oder in zwei Jahren 3 Mann. – Diese Bereisung des Burgfrieds geschach nach Aussage älterer Bewohner auf folgende Art.

Es zogen der Marktrichter und seine Assistenz - mit der Fahne und Hellebarde – unter Fältenspiel [Flötenspiel?] und Trommelschlägen vom Marke aus bis zum Podhrastnik, - wo der erste Marktstein war, und noch jetzt ist; von dort über u[?] Srale bis zum Poštajner – der 2. Stein; von da durch die Schmiede des Marovški Kovač – und zwar buchstäblich durch – skoz luknjo pri vrateni – gegen den Lép – dann über den Wald unter dem Plešej – der 3. Stein; von da gegen Družmirje, beim Kovač bis zum Miklav – der 4. Stein; - dann ober dem Schmelzer bei einer Eiche (statt Stein) über die Tamschetsche Wiese – der 5. Stein; mittelst Schranken über die Pak, dann bergauf auf den Klancjur, Hliš, Ostrožnik, Vrhovnik und Pušnik, welche auf der Anhöhe sich befinden; am Ende des Pevnik-Grabens hinab und wieder zur Podhrastnik-Harpe, wo schon gekochtes Essen mittler weile aus dem Marke herbeigebracht – nebst 1 Halbartin Wein – zum freien Gebrauche (und aussens der Harpe für andere) – bereit stand – wo sodann gruppenweise gespeiset wurde. - Bei vorgenannter Berainung wurde auf jedem Stein mit einem Hammer geklopft, und gleichsam die eingebrachten Buchstaben [Gemeiner], [Markt], [S]chönstein, wie solche noch jetzt an dem Steine beim Miklav in Družmirje zu sehen sind, zu renoviren. - An dem Steine beim Podhrastnik etwa 4 Klafter von der Harpe abwärts pflegte man an diesem Tage Junge Leute zu Burgern zu erheben und zwar durch ein dreimaliges Aufstossen – Setzen und Erheben – an den Stein. -

Lavrencij Vošnjak, del opisa obhoda trške meje iz družirske župnijske kronike, kopija v Muzeju Velenje.

ROK POLES

V slovenščini: »Pred letom 1848 je bila v trgu navada vsako sedmo leto obhoditi pomirje (Burgfried) – trško naborno mejo. Trg je moral namreč dati poldruega moža za vojsko ali v dveh letih tri moža. Ta obhod pomirja se je po izjavah starejših prebivalcev vršil na naslednji način.

Trški sodnik in njegova asistenca – z zastavo in helebardo – so šli med piskanjem flavt in bobnenjem bobnov iz trga do Podhrastnika, kjer je bil prvi mejnik, in je še vedno; od tam preko Sraleta do Poštajnerja – drugi kamen; od tam skozi kovačnico Marovškega kovača – in to dobesedno skozi – skozi luknjo pri vretenu – proti Lepu – potem preko gozda pod Plešejem – tretji kamen; od tam proti Družmirju, ob Kovaču do Miklava – četrty kamen, nato nad talilnico (Schmelzer) ob hrastu (namesto kamna) preko Tamšetovoga travnika – peti kamen; s pomočjo drogov (Schranken) preko Pake, nato navkreber do Klancjurja, Hliša, Ostrožnika, Vrhovnika in Pušnika, ki se nahajajo na višini; na koncu Pevnikovega grabna (Penka) navzdol in ponovno do Podhrastnikovega kozolca, kjer je že stala pripravljena kuhana hrana, ki so jo vmes prinesli iz trga, skupaj s polovico startina [približno 220 litrov] vina, zastoj (in izven kozolca za druge) – kjer so nato vsi skupaj pojedli. Ob navedenem obhodu meje (Berainung) se je na vsak kamen potrkalo s kladivom in hkrati obnovilo vrezane črke G. M. S., kakršne se še vedno vidijo na kamnu pri Miklavu v Družmirju. – Na kamnu pri Podhrastniku, kake 4 klatre [približno 7,5 m] od kozolca navzdol, so na ta dan povzdigovali mlade ljudi v tržane, in sicer so jih trikrat potisnili na kamen: jih posadili nanj in jih dvignili z njega.

To se je godilo na dan sv. Filipa, to je na 1. maj.«

Kaj se je v opisu spremenilo, kaj smo izvedeli na novo? Nimamo trobent, imamo flavte. Leta 1872, ko je nastal zapis, sta bila ohranjena vsaj še mejna kamna v Pohrasniku in pri Miklavu v Družmirju. Bogatejši smo za slikovita motiva, kako slavnostna povorka s trškim sodnikom na čelu leze skozi luknjo pri vretenu kovačnice Marovškega kovača in kako na drogovi prečka Pako. Izvemo, da je en mejnik nadomeščal hrast pri talilnici. Izvemo, da so med obhodom obnavljali črke na kamnih in da med tržane niso sprejemali samo mladeničev, ampak tudi mladenke.

No, zdaj pa po poti! Ker je današnja krajina dna Šaleške doline zelo spremenjena zaradi premogovništva, bo za karto tegale starega recepta za kar konkreten izlet služil star Franciscejski kataster iz leta 1825, ki je – zelo lepo poskeniran in sestavljen – priročno dostopen na strani avstrijskega državnega arhiva (Mapire).

Danes se pot začne pri ribiški koči (zakaj pravzaprav?). Nekeč se je začela v Pohrasniku. Preskočimo torej na polovico današnje poti:

»Trški sodnik in njegova asistenca – z zastavo in helebardo – so šli med piskanjem flavt in bobnenjem bobnov iz trga do Podhrastnika, kjer je bil prvi mejnik, in je še vedno ...« Na stari karti piše »Podhrastnig«, na novi »Pohrasnik«. Najbrž so tukaj nekeč rasli hrasti in je bila kmetija postavljena pod

njimi. Lokaciji stare hiše in velikega ter majhnega gospodarskega poslopja sta ohranjeni. Pot ne pelje na vzpetino do famoznega kozolca, kjer so povzdigovali mladino v tržane in kjer so ponosni pohodniki na koncu jedli in pili, ampak se gre kar precej daleč spodaj ob cesti mimo.

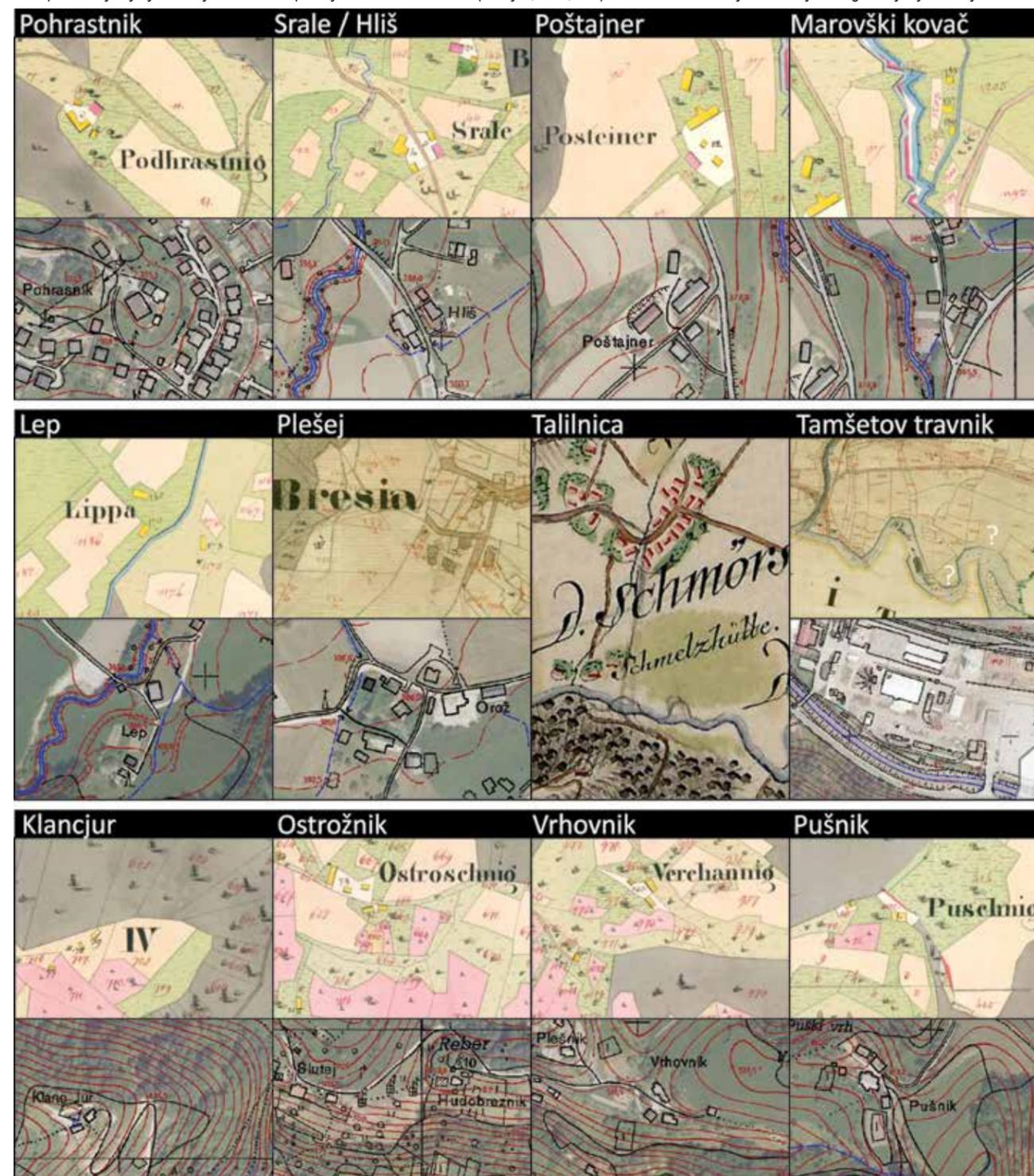
»... od tam preko Sraleta ...« Srale je današnji Hliš. Trška pot začne že v krožišču južno od domačije zavijati proti Vili Široko in jo ubere poprek čez Gorice nazaj do ribiške kočice (najbrž, ker pa so pohodniki tukaj že utrujeni in se gre kar po bližnjici).

»... preko Sraleta do Poštajnerja – drugi kamen ...« Tudi pri Poštajnerju je ohranjena stara dispozicija

stanovanjske hiše in gospodarskih poslopij, nekeč je bilo med njimi obširno dvorišče.

»... od tam skozi kovačnico Marovškega kovača – in to dobesedno skozi – skozi luknjo pri vretenu ...« Tole pa je ena posebnost – da je šla vsa povorka skozi hišo! Kaj skozi hišo – skozi luknjo pri vretenu! Kje bi torej lahko bila ta kovačnica? Domače ime »Marovški kovač« ni zapisano v katastru, k sreči pa so domača imena kmetij v celotni župniji sv. Mihaela pri Šoštanju navedena v župnijski kroniki, kjer izvemo, da se je Marovški kovač po domače reklo hiši Ravne s hišno številka 2, lastnik je bil takrat (1872) Math. Miklavžina (Vošnjak, 1872, 242).

No, pa pogledimo nazaj v kataster: na naslovu Ravne hišna številka 2 je bil leta 1825 gospodar kmet Lovrenc Štahel (Lorenz Stachel), ki je bil lastnik treh manjših stavb na parcelnih številkah 186, 187, 188. Vse tri so stale ob vodi – pa ne ob samem potoku Bečovnica, pač pa ob umetno izkopani, približno vzporedno s potokom speljani ožji mlinščici, ki se vidi na starem katastru. Z mlinščico so lahko uravnavali dotok vode na kolesa mlinov in kovačij – očitno je bila ena od teh stavb kovačnica. Torej smo bržčas našli lokacijo kovačnice Marovškega kovača, približno med današnjima hišama Ravne 6 in 8, JV od Gutenbüchla. Tu je trška meja dosegla svoj najsevernejši del.

Primerjava izgleda nekaterih točk Trške poti na Franciscejskem katastru in na sodobni karti (ter talilnica na vojaškem zemljevidu)

»– proti Lepu –« Lep je označen na današnji karti kot Lep, na stari pa kot Lippa in so narisane samo tri manjše lesene stavbe. Ampak spet ime po drevesu, kot pri Po(d)hras(t)niku. Kar sam se v glavi pojavi citat, da so kraji z imeni po listavcih značilni za slovansko poselitve. Bržčas gre vsaj pri nekaterih mejnih točkah res za zelo stare poselitvene lokacije oz. posebne točke v prostoru (hrasti, lipe, kovačnica).

Proti Lepu torej »– potem preko gozda pod Plešejem – tretji kamen;« Tule se pa začne veselica ... Prestopili smo iz nekdanje katastrske občine Ravne v katastrsko občino Družmirje. V podatkovni bazi Mapire ni skena za katastrsko občino Družmirje. Današnji relief pa je že tako preoblikovan in ojezerjen, da so sodobne karte povsem neuporabne za čas pred 170 leti. Če gremo gledat skene posameznih kart starega katastra na stran Arhiva Slovenije, so skeni tako slabi, da se ne vidi parcelnih števil. K sreči so imeli v Muzeju Velenje stare črno-bele kopije družmirske katastrske mape. V seznamu stavbnih parcel za k. o. Družmirje piše, da je imel kmet Tomaž Plešej (Pleschey Thomas) iz Brezja (Bresie) v lasti stavbni parceli s številka 54 (bivalna in gospodarska stavba z dvoriščem) in 55 (gospodarska stavba). Ti dve parceli res najdemo v Brezju v Gaberkah.

Pod Plešejem torej, »od tam proti Družmirju, ob Kovaču ...« Ko gremo južno proti Družmirju, zmanjka tudi stare karte iz velenjskega muzeja. V seznamu lastnikov zemljišč v Družmirju ni Kovača – očitno spet domače ime. V kroniki: Kovač: Jozef Mihelec, Družmirje h. št. 32.

»... ob Kovaču do Miklava – četrti kamen,« Tudi Miklav je bilo domače ime in ga niso zapisali v družmirski kataster, so ga pa v lokoviškega, kjer so imeli Miklavi tudi zemljo: Pletterschek Franz v[ul]go Miklau, Družmirje 13. Kasnejša kronika: Miklau: Kasp. Pletershek, Družmirje h. št. 13. Anton Seher (1998, 288) je pri opisu porušenih domačij v Družmirju zapisal: »Maks Kladnik, po domače Miklav, Družmirje 25. Ta kmečka domačija je imela zidano stanovanjsko hišo, klet, gospodarsko poslopje in leseno sušilnico ter lesen kozolec. Vse te zgradbe je premogovnik leta 1977 odkupil in nato porušil.« Torej imamo tudi Miklava.

»... nato nad talilnico (Schmelzer) ob hrastu (namesto kamna) ...« Talilnica (Schmelzhütte) je napisana na jožefinskem vojaškem zemljevidu J od Družmirja, S od Pake.

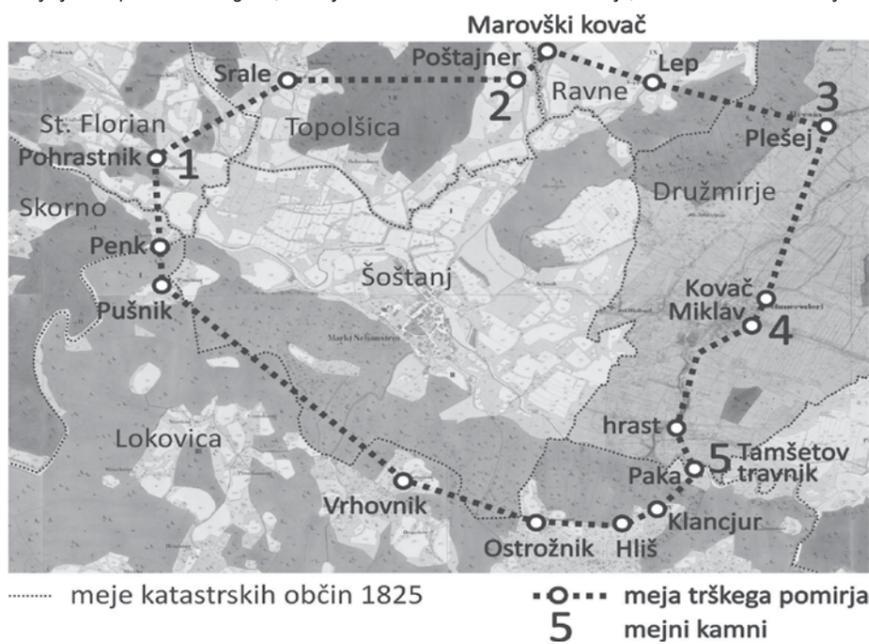
»... preko Tamšetovega travnika – peti kamen; ...« V Družmirju se je leta 1825 cel kup kmetov pisalo Tamše: Gregor na številki 22, še en Gregor na številki 29, Blaž (Blasius) na številki 21, Martin na številki 8, Marija na številki 33, pa še kmet Franc Tamše iz Gaberk je imel svojo zemljo v katastrski občini Družmirje. Bržčas pa je Lavrencij Vošnjak s »Tamše« mislil domače ime: Seher (1998, 294) omenja v Družmirju: Ivan Apat, po domače Tamše, Družmirje 55 (leta 1825 je naveden Gregor Appat, kmet v Družmirju). Čez kateri travnik katerega od vseh teh Tamšetov je torej korakala naša slavna povorka – z zastavo in helebarde, med drobljenjem bobnov in donenjem trobent (pardon – piskanjem flavt) – od Družmirja proti Paki?

Tegale oreha očitno ne bomo strli na hitro ... Iz Arhiva Slovenije so mi v dveh urah po mejlu poslali boljše skena katarskih map za Družmirje. Če se na njihju označi lastnina vseh navedenih Tamšetov, še

vedno ne dobimo enoznačne rešitve: še vedno je preveč možnosti. Pa tudi ne vemo, ali je bil kronist Lavrencij tako natančen kot kataster, ki loči travnik od pašnika (Wiese/Weide), ali so pač šli »po eni travi« ... Očitno so nekje pri talilnici zavili z utrjene poti in jo ubrali poprek ob Paki. Zahodno od izliva Velenje je bil ob Paki travnik v lasti Apta (1), vzhodno tudi (2), še bolj vzhodno je bil travnik Gregorja Tamšeta (3). Najbrž so zavili na vzhod, preko variant 1 ali 2. No, ni tako zelo važno, nekje tam je danes glavni most preko Pake k Premogovniku, tako ali tako moramo naokoli ...

»... s pomočjo drogov (Schranken) preko Pake, nato navkreber do Klancjurja, ...« Zdaj smo spet na trdnem terenu, podprti z veljavnima sodobno in staro karto. Po polže lezemo v hudo strmino, iz sence gozdnega pobočja na prisojno stran lokoviških hribov. Klancjur je bil nekdanj gruča lesenih viničarskih hišk in na starem katastru so pod njimi vijolično pobarvane zaplate nekdanjih vinogradov, ki jih je konec 19. stoletja uničila trtna uš in tako povsem preoblikovala več stoletij staro kulturno krajino.

Smo mimo Klancjurja, gremo v smeri »... Hliša, Ostrožnika, Vrhovnika in Pušnika ...« To je vse stara vinogradniška Reber, kot preberemo na karti, pobočje je bilo pokrito z vinogradi, nad njimi so bile

Trška pot na Franciscejskem katastru z vrisanimi mejami nekdanjih katastrskih občin

pod slemenom viničarije, povezane s potjo. Karta prve avstrijske vojaške izmere tod kaže dosti več smiselnih poti kot franciscejski kataster.

»... na koncu Pevnikovega grabna (Penka) navzdol ...« Ste opazili, da v opisu nečesa ni, na trški poti pa je? Stari (Pusti) grad. Je bil znotraj trškega pomirja in originalna pot ni šla k njemu.

»... in ponovno do Podhrastnikovega kozolca ...«. Pa smo naokoli.

Če pogledamo traso obhoda na starem katastru, se lepo vidi, da so domala povsod hodili izven prvotne katastrske občine Šoštanj, torej po sosednjih katastrskih občinah Lokovica, Skorno, Topolšica, Ravne, Družmirje. Trška meja je bila starejša, katastrske občine so vzpostavili šele na prelomu iz 18. v 19. stoletje.

In zakaj je bila ta linija obhoda tako zelo pomembna? Pregledali so kamne – potrkali, če so še trdni, in osvežili napis – kar bi lahko storil en sam uradnik brez hude ceremonije – bistvena je bila oživitvev poteka trške meje v spominu tržanov, njeno ozaveščenje – sploh pri mladini, ki je takrat šele dobila status »tržanov«. In ta meja ponekod sploh ni šla po pravih poteh, šla je skozi gozd in poprek čez travnik; čez reko, kjer sploh ni bilo mostu.

Vošnjak le pri opisu severovzhodnega = dolinskega/gričevnatega dela poti našteva mejne kamne – je bil potek trške meje na jugozahodu = po slemenu lokoviških hribov tako jasen, da kamni niso bili potrebni? Je veljalo: ko si preko slemena, si v trgu Šoštanj?

Potegnimo črto. Koliko smo torej okoli Šoštanja hodili po isti trasi kot nekdanji tržani? Približno. Bolj je pot parafraza in poklon staremu obredu. Na severni strani je največje odstopanje, da so nekdanj šli domala do Gutenbüchla, danes gre pot nižje, čez vilo Široko. Vzhodni del je uničen zaradi premogarstva. Na južnem delu je nov dodatek ovinek na grad, na zahodnem obisk Rotovnikove jame.

Ti pa – kot vsaka dobra pot – tudi Trška pot okoli Šoštanja več kot o sijajnem zunanem svetu razkrije o samem sebi: meni je, da res nimam nič kondicije ...

PORTRET

Samo eden je Toni Rehar

»Ne bi mogel brez Ekipe,« je odgovoril na moje vprašanje: »Brez česa ne bi mogel vsak dan?« in malo kasneje, ko sva naročila kavo v njegovem priljubljenem lokalu, priznal, da bi mu manjkala tudi kava. »Ja, pa kocke mečeva vsak dan z Vido!« se je spomnil še enega opravila, ki bi ga zelo pogrešal. Tako sem o Toniju Reharju, ki ga, to moram povedati, zelo spoštujem, izvedela že tri stvari.

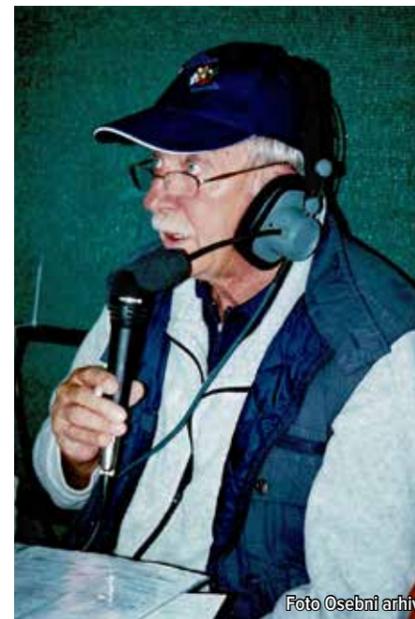

Foto Osebni arhiv

Prepričana sem, da ga ni, ki ne bi slišal zanj ali pa ga poslušal v živo. Njegovo življenje se piše med športom, družino, pedagoškim in mentorskim delom, različnimi dogodki in mediji, a vedno in skozi ves čas delom z ljudmi in zanje.

Že v študentskih časih je prijel za mikrofona. Najprej za ljubljanski radio, kot komentator tekme med Olimpijo in Rudarjem Kakanj. Od tam dalje, bi rekli, da je kar steklo in še teče. Kje vse je držal za mikrofona, nemogoče je naštet! Od mnogih, mnogih športnih dogodkov, do koncertov narodnozabavne glasbe, gasilskih tekmovanj, otroških dogodkov, mednarodnih mitingov, proslav, praktično je ni stvari, ki je ne bi moderiral. Kot komentator je delal tudi za Koroški radio, že več kot dvajset let pa dela kot športni referent za Velenjsko televizijo. Veliko improvizira, ampak vemo, da si to lahko privoščiti, ker ima ogromno podlage. Ker pozna šport, ker pozna okolje, ker pozna sistem, ker pozna ljudi. In vedno so dogodki odlični, nastopajoči enkratni in čudoviti!

Študij, šport in delo
Rojen je v Žalcu, v družini s sedmimi otroki. Trije bratje in tri sestre. Ženo Vido je spoznal kot perspektivno telovadko na enem izmed športnih dogodkov, ki ga je povezoval. Ima tri otroke – Alija, Nino in Tjašo, ki so zrasli v odlične ljudi, ponosen je na najmlajše člane, na vnuke in vnukinje, za katere je preprosto Toni.

delo tehničnega vodja in atletskega trenerja pri ljubljanski Olimpiji. Največ časa je posvetil skoku v višino, iz katerega je tudi pripravil diplomsko delo na drugi stopnji. Trdo trenersko delo je rezultiralo na uspešnih posameznikih. Poleg tega je bil v Ljubljani kondicijski trener slovenske namiznoteniške reprezentance. Sodeloval je pri organizaciji velikih mednarodnih športnih prireditev, leta 1965 je bil sekretar komisije za ceremonial na svetovnem namiznoteniškem prvenstvu, ki je bilo takrat v Ljubljani.

Kljub priložnostim in vabilom, da ostane v profesionalnem športu, se je vrnil v Savinjsko dolino. Bil je štipendist žalske občine, a njegovo prvo delovno mesto je bilo na Osnovni šoli Vransko, kjer je učil nemščino. Odkrito priznava, da je bilo to več kot nenavadno in povsem mimo njegove usmeritve, a življenje je polno presenečenj in to je bilo samo eno izmed mnogih. Kljub temu je na Vranskem ostal zaradi bližine Ljubljane, saj je imel tam še vedno obveznosti. Njegova druga služba v Šempetru je bila ravno tako zanimiva – poučeval je Družbenomoralno vzgojo, spet predmet, o katerem »ni imel pojma«. Očitno ga je le imel, saj je uspešno vodil učence, dokler ga niso povabili na delo v Velenje, kjer je poučeval na OŠ Anton Aškerc. Nato je prišel na povabilo Matjaža Natka, takratnega ravnatelja in navdušenega športnika, v Šoštanj na OŠ Biba Roeck. Tam je poučeval skupaj s Teo Podgoršek in Mirom Požunom. Njegov pouk se ni nikoli omejeval samo na obvezni program, vedno je našel kaj, s čimer je vzbudil, motiviral, pohvalil. Priskrbel rekvizite, pripravil teren, organiziral dogodke. Tudi ostale učence, ki jim šport ni bil ravno pri srcu in so iz tega ali drugega razloga veljali za »nešportne«, je velikokrat pritegnil. Mnogo kasnejših odličnih športnikov se je potilo v »njegovih« telovadnicah, posebej so ga navduševali atletski dosežki tako posameznikov kot ekip. Mnogo takih je, ki jim je najljubši spomin na osnovno šolo »telovadba« in Toni Rehar najljubši učitelj. Na OŠ Biba Roeck se je tudi upokojil.

Vedno mu je bilo in še vedno mu je najlepše delati z otroki. V Šempetru je na primer ustanovil Šolsko športno društvo Miro Cerar. To mu je uspelo z mnogo osebne angažiranosti, saj so bili nekateri proti temu, da bi bil nosilec imena še živeči športnik. Ko mu je le uspelo prepričati »oblast«, je direktor Hmežada posodil avto in soferja, da so Cerarja, ki je bil ravno tisti dan proglašen za športnika Jugoslavije, pripeljali na prireditev njemu v čast. To je bil nepopisen dogodek za učence.

Veliko časa je posvetil košarki. Treningi pred poukom in po njem, za tiste, ki so želeli, so bili tako samoumevni, kakor razvoji domov. Z lastnim avtomobilom in na svoje stroške, seveda.

Družina
Rojen je v Žalcu, v družini s sedmimi otroki. Trije bratje in tri sestre. Ženo Vido je spoznal kot perspektivno telovadko na enem izmed športnih dogodkov, ki ga je povezoval. Ima tri otroke – Alija, Nino in Tjašo, ki so zrasli v odlične ljudi, ponosen je na najmlajše člane, na vnuke in vnukinje, za katere je preprosto Toni.

MILOJKA B. KOMPREJ

Zgode in nezgode

Kot učitelja Družbenomoralne vzgoje ga je v Šempetru obiskal inšpektor. Predmet je učil po sili razmer, zato je učencem ob prihodu inšpektorja rekel, da je prišel človek, ki jim bo o tem predmetu povedal vse, kar jim on ni. S temi besedami je zapustil razred in seveda zelo razjezil inšpektorja in ravnateljico.

Na Vranskem je učil nemški jezik, ki ga tudi ni znal. Kljub temu zdaj mnogo njegovih učencev tekoče govori nemško. Ampak pravi, da ne zaradi njega, ampak ker živijo v Nemčiji.

Pred začetkom tekme, kjer je opravljal nalogo komentatorja, je imel »slab« glas. Prosil je za jajce. Ko so mu ga prinesli, je bila na njem črka R. Reklji so, da to pomeni, da je jajce iz Romunije, jajce pa je bilo v bistvu pokvarjeno – rezervno.

Jože Galič, njegov znanec in šef nekoč izredno popularnega ansambla Slovenija, je organiziral dvajset koncertov po Sloveniji in si želel dvajset različnih moderatorjev. Prvega je vodil Dolinar, naslednjega in vse ostale pa Toni Rehar.

Nekoč je napovedoval Stanko Kovačič, zelo poznano pevko, zato jo je napovedal kot prvo damo slovenske estrade, ki bo zapela pesem »Ne pozabi na rože«. Ker je pravilni naslov pesmi »Ko boš prišel, zmeraj prinesi mi rože«, ga je Kovačičeva na odru več kot jezno pogledala.

Velikokrat se je pojavil na kakšnem dogodku kot gost, ko pa ga je organizator zagledal, mu je porinil mikrofona v roke in ga prosil, naj izpelje prireditev do konca. Nikoli ni vprašal, koliko mu bodo plačali, a največkrat so mu.

Direktor Garanta mu je pred leti želel plačati vodenje toliko, da mu je dal pol takoj nazaj. Enkrat mu je na licitiranju torte ta padla neki gospe na glavo. Situacijo je rešil s preprostim zaključkom: »Prodano!«

V Šempetru so ga vabili v organizacijo Zveze komunistov. Zanimalo ga je zakaj? Reklji so mu, da zato, ker ima razčiščen odnos s cerkvijo. »No,« je rekel na to, »potem pa me pridite jutri pogledat k maši.« Potem so ga pustili na miru, a Toni je zaradi svoje izjave vseeno moral k maši.

V Šentilju je napovedoval blagoslov konj. Ko je bral podatke o konjih, je ob imenu Hera prebral lastnika žrebca Tonija Reharja. Mislil je, da so se zmotili, a so mu organizatorji dejansko podarili konja in mu na tak način »podtaknili« darilo. Konj je bil dolgo v družinski oskrbi, nato pa ga je podaril osebi, ki se je srčno zavzela zanj.

Takih in podobnih zgodb ima Toni Rehar veliko. Za celo debelo knjigo, a še ne razmišlja o njej. Še pridno polni strani in liste. Rad je v »svoji Primanturki«. Že več kot štirideset let letuje s prikolicco, vsi in vse mu je domače. In rad skoči po vnuke na igrišče, na trening ali v glasbeno šolo. Pravi, da so otroci danes preveč obremenjeni.

Nikoli ni znal reči ne, če so ga prosili za moderiranje, poročanje, komentiranje, nikoli ni odklonil pomoči mladim. In nikoli ni obžaloval, da je »izpustil veliko priložnost«, ko se je vrnil iz Ljubljane. Težko bi bolj polno in uspešno živel, kot živi, in težko bi bil bolj zadovoljen, kot je. Ker je preprosto tak. Toni Rehar.

GLASBA

Vikend se je uvrstil v finale Slovenske polke in valčka

Fantje iz ansambla Vikend so se s skladbo »Osvajam te« uvrstili v finale festivala Slovenska polka in valček 2019. Finale festivala bo 31. 5. 2019 v Poletnem gledališču Studenec v Domžalah.

V polfinalu so se v oddaji Slovenski pozdrav pomerili z ansamblom Kvinta. Glasovali so uredniki sedmih radijskih postaj, ki so v finale poslali ravno Vikend. Besedilo in glasbo za valček »Osvajam te« je napisal Jože Galič, svoj aranžma pa je dodal Miha Lesjak. Člani ansambla poudarjajo, da je valček v arhivu Jožeta Galiča kar šest let čakal na priložnost. Pesem govori o osvajanju dekleta pod oknom, kjer fantje tudi kaj lepega zapojejo.

»Vikendaši« so na Slovenski polki in valčku slavili že leta 2015, ko so zmagali s pesmijo »Sin«. Jim bo uspelo tudi tokrat? Vsekakor navijamo zanje. Se pa člani ansambla Vikend pripravljajo tudi na svojo

10. obletnico delovanja, ki jo bodo praznovali letos oktobra. Več o okrogli obletnici še niso izdali.

MELITA JELEN

Foto Žiga Culiberg

V pomlad 2019 s Smehom

Z ansamblom Smeh smo v petek, 5. aprila 2019, skupaj zakorakali v pomlad. Koncert je bil obenem tudi promocija za 2. zgoščenko z naslovom »Ej, stari, ne sekiraj se«, ki jo je ansambel v okviru založbe Vox premierno izdal na samem dogodku. Na njej je kar 10 uspešnic in ena nova polka z naslovom »Fina Nina«, ki so jo Smehovci predstavili na koncertu.

V Rdeči dvorani v Velenju so fantje iz ansambla Smeh pripravili odlični koncert. Zapeli so veliko svojih skladb, v goste pa so povabili tudi nekaj odličnih znanih glasbenikov. Na odru so se zvrstili: Spev, Stil, Poskočni muzikanti, Vražji muzikanti, Naveza, Klateži, ans. Jureta Zajca ... Stojče ovačije pa so poželi častitljivi Štirje kovači, s katerimi je vsa dvorana zapela nekaj uspešnic. Smehovci so pripravili tudi nekaj priredb in jih zapeli skupaj s skupino Il divji, Tjašo in Urošem, Dejanom Vunjakom, Tjašo Lončar in SkorBandom. Fantje radi poskrbijo za presenečenja, zagotovo pa nismo pričakovali, da bo z njimi na koncu koncerta zapel tudi Damjan Murko. Med zadnjo uspešnico ansambla, pesmijo Frača,

so s fračo med publiko streljali majice, plesali so folkloristi, skupaj s Smehovci je zapel Kekec ... Da je bilo razpoloženje še zabavnejše, je skrbel Uroš Kuzman, ki je dobro nasmejal dvorano in skupaj z ansamblom Smeh zapel tudi pesem o matematiki. Dih jemajoča pa je bila tudi scena koncerta, ki so jo Smehovci s pomočjo staršev in prijateljev izdelali sami, idejna vodja in ustvarjalka scenografije pa je bila Anja Lampret. Smehovci so po koncertu povedali še, da so ponosni in veseli, da je publika uživala in prepevala z njimi. Z mislimi pa so že pri poletju, saj jih čakajo poroke in veselice.

MELITA JELEN

Foto Rok Deželak

DOGODKI IN LJUDJE

1000 barvitih pirhov so pobarvali učenci OŠ Šoštanj

4. veličastna velikonočna razstava na Woschnaggovem dvorcu Gutenbuchel

Na letošnji četrti velikonočni razstavi v dvorcu Gutenbuchel, ki sta jo skupaj s sodelavci ustvarila idejna pobudnica in glavna organizatorica Mateja Kumer ter florist-creator vsakoletne osrednje zgodbe Simon Ocvirk, je bilo doživljanje ogledov skupaj z otvoritveno slovesnostjo 10. aprila zares popolno. S številnimi sodelujočimi na razstavi, malimi podjetniki in prostovoljci ter aranžerji, ob ključni finančni podpori župana Občine Šoštanj Darka Meniha, so ustvarili četrto veličastno velikonočno razstavo, ki je ob ogledu navduševala množico obiskovalcev iz okolja Šoštanja, Šaleške doline in širše. Ob uporabi odlično ohranjene stavbne opreme in pohištva, ki je vsakič uporabljena kot več kot stoletna kulisa oblikovalcema dogodkov, je dvorec pravi, le delno obrušeni diamant med srednjeveškim izročilom in moderno podjetniško pobudo, ki ohranja prvinske elemente, naravna gradiva in spoštuje zgodovinsko krajevno izročilo in običaje. V tem primeru je bilo velikonočno vzdušje v povezavi z utripom naravnega okolja in simbolike iz verskih obredov, ki častijo malikovanje Kristusa in lepoto običajev, le izhodišče za tradicijo in umetniško izražanje.

Šoštanjčani smo lahko ponosni nad strokovnim in umetniškim pristopom dveh sodobnih poslovnih partnerjev in ustvarjalnih navdušencev, domačinoma Matejo Kumer, mag. ing. arhitektko, in slovitim floristom, predsednikom evropske floristične asociacije Florint (združenje evropskih vrtnarjev in hortikulture) Simonom Ogrizkom, vodjo vrtnarstva PUP Velenje.

Otvoritveni program v slogu mode in kulture 18. stoletja pod vedrim nebom

Ob otvoritvi velikonočne razstave je bil prisoten tudi veleposlanik dežele rož in hortikulture Kraljevine Nizozemske njegova ekscelencija Bart Twaalfhoven, ki je med programom pozdravil navzoče v slovenskem jeziku, nato pa izrazil priznanje ustvarjalcem in lokalni oblasti, ki ohranja biser stavbne dediščine in kulturnega utripa kraja. Program so ob nagovorih župana Darka Meniha, gosta Twaalfhovena, Ogrizka in Kumrove izvedli Folklorna skupina Oglarji Šoštanj in Mešani pevski zbor Svoboda Šoštanj večinoma v kostumih s pridihom življenja in mode dvorjanov iz časa, ko je rodbina Woschnagg tod ustvarjala priložnost za dobro življenje ljudi. Župan Menih je v vlogi glavnega pokrovitelja poudaril zasluge Mateje Kumer in Simona Ogrizka, številnih sokrajanov ter veselje nad prisotnostjo veleposlanika dežele cvetja in prijatelja Slovenije. Povedal je, da si Občina že desetletje in več prizadeva za ohranitev dvorca in pridobitev pravic uporabe skupaj s čudovitim parkom, ki sta za zdaj v lasti različnih lastnikov. Dejal je, da se zadeve v korist Občine Šoštanj le premikajo in da pričakuje, da bo sčasoma postala realnost gospodariti s posestvom, ki vse bolj pripada vsem ljudem v občini. Veleposlanik Twaalfhoven je kot častni gost omenil lepote naše dežele, saj jo je spoznal v več letih

JOŽE MIKLAVC

službovanja in se navdušil nad izjemnimi ljudmi, ki ustvarjajo podobo plemenitih Evropejcev. Navdušen je bil nad sprejemom, otvoritvenim programom in razstavo, ki je po njegovem plod strokovnega dela in ustvarjalnih presežkov ekipe plemenitih in nadarjenih ljudi, kot sta Ogrizek in Kumrova z najožjimi sodelavci.

Domačinka Mateja Kumer bo storila vse, da ostane dvorec en kompleks

Na vprašanje Mateji Kumer, kaj ji pomeni ustvarjanje vedno novih zgodb na dvorcu, nam je povedala: »Družina Woschnagg je dvorec podarila Ministrstvu za zdravje, pod pogojem, da je namenjen ljudem. Dejanje, ki ga lahko naredi le plemenitost med ljudmi. To je moje glavno vodilo pri prostovoljnem delu in ustvarjanju zgodb dvorca. Pomembno je, da dvorec spet pripada Šoštanjčanom, da ga smejo živeti in uživati.«

»Kot je znano, je pred časom Šoštanj izgubil pomembno stavbno dediščino vilo Široko, tovarno usnja, žago za razrez lesa, elektrarno na vodni pogon, bazen, konjušnico, del parka in vratarnico tega dvorca, čudovito neogotsko kapelo v Družmirju in še kaj. Vse to je bila zapuščina družine Woschnagg. Zavedati se je treba, kako velik pomen ima ta družina za Šoštanj. V njihovem času je bil Šoštanj metropola (zapisno v Slovincu leta 1930). Šoštanjčani so skozi leta mačevo vsko pustili propadati svojo zapuščino,« je še natančno pojasnila Mateja, ki zdaj živi za ta kraj in dodaja novo vrednost na različne načine skozi svoje znanje, interes sedanjega vodstva lokalne skupnosti in v korist prihodnjega rodu.

»V ponos in veselje mi je, da smo z lokalnimi ustvarjalci lahko zgled ostalim in kot taki šolski

Vauuuu, lepo, izjemno

Foto Jože Miklavc

Oglarji so zaplesali pred dvorcem in ustvarili prijetno vzdušje.

Foto Jože Miklavc

primer, kako ohraniti in oživiti historično stavbo dediščino. Naj Šoštanj ne bo samo industrijski 'flek', ponosni moramo biti, da imamo odlične lokalne ustvarjalce, umetnike in bogato zgodovino ter prekrasne arhitekturne bisere. Zgodbi dvorca pa nista le dve veliki razstavi letno. Pestro je tudi ob drugih posebnih priložnostih. Kar 70 takšnih smo našli v letu 2018 (civilne poroke, profesionalno promocijsko fotografiranje, snemanje videospotov, letno se ob različnih priložnostih in dogodkih tu zvrsti več tisoč ljudi,« je navajala Kumrova. In še: »Vsak ima v življenju poslanstvo, ponosna sem, da puščam s svojim delom sledi našim zanamcem. Vsako leto povabim k soustvarjanju učence OŠ KDK Šoštanj in Vrtec Šoštanj. Prav ti bodo znali ohraniti in ceniti prostor ter dogajanje, kjer so sami prispevali svoj delež, nanj pa imeli spomin na nekaj lepega in koristnega.« Mateja Kumer je tokratno izpoved zaključila s tem, da bo vztrajna in se bo borila, da bo Woschnaggov dvorec ostal celota, ker je le takšen pomemben tako v slovenskem kot evropskem prostoru.

Hotel Paka je povabil na praznični kos torte.

Foto Jože Miklavc

Spektakularna razstava v originalnem ambientu nikogar ne pusti hladnega

Opisovanje razstave in vsega postavljenega ter male podjetniške ponudbe bi bilo v kontekstu velikonočnega praznovanja nesmotrno. A je nekaj novosti in odličnih stalnic, ki jih je treba poudarjati že zaradi ljudi, ki dodajo svoje novosti, svoj čas in tudi zase izkoristijo priložnost za lastno promocijo. Na stenskih vitrinah je postavljena nova kolekcija podjetne umetnice Katarine Karlovšek iz Celja, ki se predstavlja s slovenskim ornamentom. Floristični del je tokrat zelo pisanih barv, z modrimi dodatki. Osrednji aranžma se bohoto v

Tisoč pirhov so pobarvali učenci OŠ Šoštanj

Foto Jože Miklavc

sprejemnem salonu, ki aranžersko poteši še tako zahtevne obiskovalce in je že prepoznaven stil Ogrizkove oblikovalske prvine, da jemlje gradivo iz okolja in se spet spretno zliva z njim. V zgornjih prostorih pa je kot sprejemnica predstavljena Woschnaggova etnografsko-fotografska galerija, ki jo je že pred letom ali dvema postavila Mateja Kumer, z dodanimi predmeti in malo zbirko pisanih strojev Šoštanjčana Ivana Kompana pa sovpada s časom bivanja slovitih industrialcev. Osrednji del v nadstropju je pletarska zbirke Šoštanjčana Ivana Verdника, ki bo v takšnem okolju večno pričal o vrlih domačinih in njihovem mojstrstvu.

Od ideje Kumrove do umetniške kreativnosti Ogrizka je le en pomemben korak

Tradicionalno domačim čebelarjem, ki odišavijo sobane s čebeljo zadelovino, staro in novejšo čebelarstvo opremo in kar vabi na okušanje medicine, gre zahvala za strokovno predstavitev, ki skupaj s panjskimi končnicami slikarja Alimpije zaokroži ponudbo bio-pridelane hrane z bližnje kmetije in vrtnarstva. »V salonu se kopija slike nizozemskega slikarja iz 17. stoletja Ambrosiusa Bosschaerta st. reflektira v cvetlični dekoraciji prostora. Odsev ornamentov stenske keramike v veži in kraljevo modre barve je več kot očiten na velikih velikonočnih jajcih oblikovanih in cvetju. Upodobljena je tudi skrivnostna soba »spečega princa«,

Dvorjanka z dvorca Gutenbuchel

Foto Jože Miklavc

ki ji je Simon Ogrizek vdihnil vzdušje brezčasnosti in barvitnega spokoja. Mistična sobana je odraz divjega gozda in še vedno močnega princa (simbolizira dvorec Gutenbuchel), ki ne dovoli, da bi ga »preraslo« divje grmovje. Izjemno! V veliko pomoč pri aranžiranju so bili talentirani dijaki Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje ter članice skupine »Cvetje naredi dan lepši«. Sladka soba, morda ni za sladkorne bolnike, a je prestiž v predstavitvi, ki jo na modernistični slikarsko-aranžerski način ponuja oblikovalec. Simon Ogrizek, predsednik in vodilni kreator floristično-vrtnarske sekcije pri Obrtni zborni Slovenije je ob sprehodu po razstavi v svojem slogu pripovedoval: »Vodilo za letošnjo velikonočno razstavo je bila pestrost materialov, igrivost barv, tradicionalnost in seveda odsev dvorca v vseh kreacijah, etnološki in arhitekturni vidik in seveda historični momenti ter vloga lokalnega okolja, za kar z veliko mero natančnosti poskrbi prva naveza tima Gutenbuchel, Mateja Kumer z veliko podpore župana Meniha in Občine Šoštanj. Zelo pomembna sta tudi organizacijski in marketinški ter segment priprave in izvedbe prireditve ter z dodatkom kompatibilne kulturno-umetniške otvoritve predvelikonočnega dogajanja na Šoštanjskem, nam je o celovitosti razstave povedal Simon Ogrizek.

NAŠA DRUŠTVA

DU Šoštanj v 74. leto

Upokojenci občine Šoštanj med najaktivnejšimi v Šaleški dolini

letu, ki ga je na skupščini predstavil Zelcer, lahko ocenjujemo, da je to društvo v okviru Šaleške PZDU Velenje tudi eno najdejavnejših. Zelcer je predstavil tudi predsednico disciplinske komisije Ljubico Donko, ki skrbi za korektno delovanje društva, hkrati pa je vodja skupine Šola zdravja – enote Šoštanj, kar je še njena dodatna izjemna aktivnost.

JOŽE MIKLAVC

Skupščina DU Šoštanj v 73. letu delovanja

Foto Jože Miklavc

V drugi polovici marca so se sešli na redno letno skupščino predstavniki pododborov in vodstva Društva upokojencev Šoštanj (DUŠ), ki so v 73 letih delovanja še vedno v dobri kondiciji in so hkrati eno največjih društev v okviru Šaleške pokrajinske zveze Velenje (ŠPZDUV). Pododbore v posameznih krajevskih skupnostih vodijo: Sonja Novak (Florjan), Marija Dermol (Bele Vode), Miha Brglez (Zavodnje), Alojz Brglez (Topolšica), Alojz Konovšek (Lokovica), Janko Zelcer (pododbor Gaberke) in Zinka Kac (Šoštanj). Ti so vključeni v upravni odbor DUŠ, kjer pa so vključeni še koordinatorka projekta Starejši za starejše Jelka Kušar, predsednica MePZ Ana Rotovnik in športni referent Hajrudin Karihanovič. V društvu deluje še več drugih skupin in odborov, ki vodijo veliko večino od 918 članov, upravni odbor pa v tem času vodita tajnica Marica Kovač in predsednik ter odlični organizator Janko Zelcer. Ob obsežnem poročilu o opravljenem delu v lanskem

Vsakodnevno poskrbi za gibanje in zdravo življenje številnih članic, ki ob tem uživajo tudi v prijetnem druženju in kulturnem ustvarjanju. Predsednik je izpostavil tudi razgibano športno dejavnost v športih, ki jih lahko izvajajo starejši skozi vse leto (rekreacijsko razgibanje, pohodništvo, tekmovanje v ribolovu, pikado, balinanje, kegljanje na vrvi, strelstvo), med drugim pa so kot organizatorji poskrbeli za regijsko tekmovanje v namiznem tenisu, kjer je med 16 ekipami osvojila prvo mesto prav ekipa DUŠ. V vseh športnih dogodkih in aktivnosti je v lanskem letu sodelovalo kar 327 njihovih članic in članov, priborili pa so si tudi rekordnih 8 pokalov. Vsako leto, tako pa je bilo tudi lani, so organizirali različne izlete, tudi posebnost, dvakrat kopalni izlet do hotela delfin v Izoli.

Povezuje jih pestra dejavnost in sodelovanje z drugimi društvi in Občino

S kar 320 udeleženci so sredi poletja izvedli

Spregovoril je tudi župan Darko Menih in jih pohvalil za prizadevno delo.

Foto Jože Miklavc

tradicionalno razgibano in družabno srečanje članov – upokojencev pod »kulturniškim« etnografskim kozolcem v Gaberkah, med njimi z gosti: županom Občine Šoštanj Darkom Menihom, predstavnicama ŠPZDU Velenje in posebno gostjo, direktorico hotela Delfin iz Izole Nino Golob. Prav »njeje« je vrnilo obisk 60 članov DUŠ z enotedenskim bivanjem v Delfinu, kjer so že tradicionalno odlični pogoji pravega obmorskega dopusta. Še kako so bili aktivni tudi na področju kulture s svojim MePZ DU Šoštanj, ko so organizirali »Šoštanj, mesto svetlobe in petja«, ko je pod Pustim gradom nastopilo šest pevskih zborov, skupaj pa kar 235 pevk in pevcev, za kar je zelo zaslužna Ana Rotovnik. Marljivo že več let deluje klekljarski in pletilni krožek, v okviru programa Starejši za starejše pa so skozi vse leto obiskovali starejše in bolne občane na domu ter v domu starejših Zimzelen v Topolšici. 18 prostovoljcev je v lanskem letu opravilo več kot 300 obiskov. Med drugim so se potrudili biti v povezavi s Šaleško PZDU Velenje za dobro medsebojno sodelovanje, kar je potrdil tudi gost, predsednik ter regije Franc Vedenik in se vsem navzočim zahvalil za humanitarno poslanstvo, druga dobra dela in sodelovanje v regiji ter širše.

Povezani v občini in Šaleški dolini predstavljajo pomembno družbeno silo

Po podanih poročilih in razpravi o njih so ta sprejeli in si postavili nove usmeritve ter konkretne naloge. Z veseljem so prisluhnili kratkemu nagovoru zahvale, spoštovanja in pripravljenosti za pomoč in sodelovanje domačemu županu Darku Menihu, ki zares iskreno spodbuja dejavnost tega velikega in za družbo ter lokalno skupnost pomembnega društva. Župan je napovedal nadaljnje dobro sodelovanje, saj, kot je dejal, lahko računata na dobro sodelovanje in sposobnosti številnih dejavnih upokojenih občank in občanov, ki so koristni tako v svojih družinah kot v raznoterih društvih. Opravili so nekaj razrešitev in imenovanj v upravni odbor društva, vodenje pa z aplavzom potrdili dosedanjemu dolgoletnemu predsedniku Zelcerju. Potrdili so vsestranski program dela, ki ga v dobršni meri izvajajo že v tem času. Predsednik je za zaključek dejal: »Tudi v letu 2019 bomo intenzivno nadaljevali s projektom Starejši za starejše, podpirali bomo trud in nastope našega MePZ DU Šoštanj skozi vse leto, udeleževali se bomo vseh razpisanih športnih tekmovanj v naši regiji in zunaj nje, aktivno in tvorno bomo sodelovali s ŠPZDU Velenje, skozi vse leto pa bomo aktivno spremljali delo vseh naših sekcij v društvu. Vse leto se bomo trudili, da bomo z vsemi našimi pododbori in aktivnimi vodji ter posamezniki še naprej tako enotni in še bolj medsebojno povezani. Tako bomo tudi v bodoče za zgled vsem ostalim društvom v naši regiji. Najlepše je običajno pred koncem, zato so zaslužnim v športnih dosežkih podelili posebna priznanja in zahvale za dolgoletno delo, Betki Berložnik pa so za dolgoletno in skrbno vodenje finančno-računovodskih opravil društva vročili posebno spominsko darilo, ki jo je ganilo, ob tem pa še mnoge druge prisotne.

Materinski dan v Belih Vodah

Materinski dan izhaja iz krščanskega praznika Gospodovega oznanjenja, pri katerem gre za Marijin praznik, ki se praznuje devet mesecev pred božičem. V Evropo se je praznik iz ZDA razširil po 1. svetovni vojni. Po drugi svetovni vojni je materinski dan pri nas zasenčil 8. marec, dan žena. Po osamosvojitvi Slovenije pa je znova začel dobivati veljavo in prostor v javnem življenju.

Na materinski dan, ki ga danes praznujemo 25. marca, marsikje potekajo proslave, ki so posebna priložnost za zahvalo materam za vso njihovo skrb, pozornost, trud, čas in seveda brezpogojno ljubezen. V nedeljo dopoldan, 24. 3. 2019, je bilo v okolici šole in cerkve v Belih Vodah parkiranih veliko avtomobilov. Vsak mimoidoči, ki se je nključno peljal skozi vas, je lahko opazil, da se nekaj dogaja. V dvorani OŠ je potekala prireditev ob materinskem dnevu, ki jo je organizirala KS Bele Vode s pomočjo članov Društva Vulkan. Otroci so pod vodstvom Urške Goličnik in s pomočjo Maše Goličnik, Alenke Hudolin in Valentine Mazej pridno vadili in pripravili prisrčen kulturni program

Foto Arhiv društva Vulkan

Foto Arhiv društva Vulkan

BARBARA PETERNEL

za svoje mamice. Marsikatera solzica ponosa in sreče se je utrnila ob spremljanju nastopov, ki so bili polni otroške razigranosti, samostojnosti, znanja in samozavesti otrok. Polno dvorano je pozdravil novi predsednik KS Bele Vode Alojz Hriberšek, ki se je ob tej priložnosti zahvalil krajanom za izkazano zaupanje na lanskih volitvah. Besedo je prepustil županu Občine Šoštanj Darku Menihu, ki je vsem materam namenil nekaj prijaznih in toplih besed. Pohvalil je otroke in delo Društva Vulkan. Predsednica društva Marjeta Mazej se je z lepimi šopki zahvalila mentoricam za njihov trud in pripravljenost. Sledilo je povabilo na pogostitev in sproščen klepet v družbi krajanov. Prijetno druženje se je zaključilo v poznih popoldanskih urah.

Čistilna akcija v Belih Vodah

S svetovnim dnevom voda 22. marca se pričnejo dnevi, namenjeni osveščanju pomena varovanja okolja, ki trajajo do svetovnega dne Zemlje 22. aprila. V soboto, 13. aprila 2019, je Občina Šoštanj organizirala čistilno akcijo.

Vsako leto se v Belih Vodah radi odzovemo. Tudi letos je bil odziv prostovoljcev, ki jim ni vseeno za okolje, dober. Akcije se je udeležilo veliko krajanov Belih Vod in članov društva Vulkan Bele Vode.

Zbrali smo se ob 8.00 pri OŠ Bele Vode. V malih skupinah smo se razporedili po območju celotne KS Bele Vode in začeli s čiščenjem cest, vodovarstvenih območij in gozdnih poti. Zbiranje ni bilo enostavno, saj so Bele Vode precej veliko in strmo območje.

Največ smeti se je kot vsako leto našlo ob cestah in potokih. Velikokrat se je bilo treba s ceste po strmih bregovih spustiti do potokov in ponovno splezati nazaj.

Nabralo se je smeti en kontejner. Manj kot pred leti, a še vedno preveč. Ob 12.00 se je čistilna akcija zaključila z okusno malico, ki je bila po opravljenem delu prav dobrodošla.

Foto Arhiv društva Vulkan

Foto Arhiv društva Vulkan

BARBARA PETERNEL

Velikonočna delavnica v Belih Vodah

Društvo Vulkan Bele Vode nas je tudi letos povabilo na velikonočne delavnice. Skupne priprave na ta praznik so se izkazale za zelo zabavne in hkrati tudi poučne. Vsako leto si lahko izdelamo butare, šopke, papirnate rože in ostalo dekoracijo za veliko noč, hkrati pa se zabavamo in ustvarjamo v družbi sokrajanov.

Letos je delavnica za vse generacije potekala v petek, 12. aprila, v dvorani nekdanje OŠ Bele Vode. Gregor Petkovnik je prejšnji dan doma pridno pripravil snope oz. butare za delavnico. Z Marijo Bahun smo na kreativni delavnici 4. aprila 2019, izdelali pisane rožice iz

krep papirja za okrasitev butar. Za ves ostali naravni material in okraske je poskrbelo društvo Vulkan. Delavnice se je udeležilo lepo število članov, med katerimi so prevladovali otroci. Okraševali smo butare z bršljanom, božjim leskom, pušpanom in drevnimi vejicami ter jih polepšali s pisanimi rožicami iz krep papirja. Vsi smo si so izdelali tudi lepe naravne aranžmaje iz korenin trte in brezovih podstavkov, okrašenih z različnim zelenjem, metuljčki, rožicami, jajčki

Foto Arhiv društva Vulkan

BARBARA PETERNEL

in piščančki. Velikonočna delavnica je lepo uspela. Po dveh urah prijetnega in koristnega druženja smo se zadovoljni poslovili. Nekaj smo že postorili, nekaj opravil pa nas še čaka. Peka potičke, barvanje jajčk, kuhanje šunke, spomladansko čiščenje in ostala opravila pa bodo nedvomno poskrbela, da bodo letošnji velikonočni prazniki v Belih Vodah spet lepi in prijetni.

Izlet v Trst in tržaško pokrajino

Društvo Vulkan iz Belih Vod je v soboto, 6. aprila, organiziralo spomladanski izlet v Trst in okolico. Ob 5.30 zjutraj smo avtobus napolnili s pijačo in sendviči in se odpeljali proti morju. Na poti smo pobrali še nekaj naših članov, tako da je bil avtobus poln do zadnjega sedeža. Prvi postanek na Lomu smo izkoristili za malico in stranišče, nato pa odbrzeli proti Fernetičem, kjer smo pobrali vodiča Damiena. Skozi Opčine smo se spustili v Trst. Naš ogled Trsta smo začeli na griču nad mestom, na katerem stojita katedrala svetega Justa iz 14. stoletja in grad Castel San Giusto. Odprl se nam je lep razgled na Tržaški zaliv. Nato smo se odpeljali v mesto in se z vodičem sprehodili po centru. Na Trgu zedinjene Italije je bilo ravno tisti dan razstavljenih veliko oldtimerjev, ki so bili prava paša za oči. Palače okoli trga spominjajo na zgradbe, ki jih lahko vidimo po avstrijskih mestih. Vendar z razliko, da ima trg v Trstu pogled na morje. Po vodenem ogledu smo imeli prosto za kavico ali hitre nakupe. Nato smo se odpeljali proti gradu Miramar. Prekrasen bel grad, ki ga je dal zgraditi Maksimilijan Habsburški, je v lepem sončnem vremenu izgledal kot iz pravljice. Ogledali smo si zunanost

gradu in prekrasne vrtove. Nato nas je pot vodila v uro oddaljeni Oglej. V malem mestu so na ogled ostanki rimskega foruma, ki je pod zaščito UNESCO. Ogledali smo si baziliko Marijinega vnebovzeta in svetega Mohorja in Fortunata. Tudi za tiste, ki niso ljubitelji cerkva, je bila ta vredna ogleda. Mozaiki, barve in detajli so najlepši in najboljšeje od vseh, ki so se ohranili v Zahodnem svetu. Iz Ogleja smo se podali v 10 minut oddaljeni Gradež, ki mu pravijo tudi otok sonca. To čudovito, romantično obmorsko mesto je od Slovenije oddaljeno le dobro uro. Z vodičem smo si ogledali stari del mesta, ki je prav čaroben. Čudovite stare zgradbe te popeljejo v preteklost in nudijo nepozabne sprehode med ozkimi uličicami. Imeli smo tudi dovolj časa za sladoleđ, kavico ali samostojen

sprehod po mestu. Ura je bila že kar pozna, nas pa je čakala še dobra ura in pol vožnje do gostilne v Hruševju, kjer smo bili dogovorjeni za večerjo. A kot vedno nas Ovčjakova šoferja nista razočarala. Kljub rahli zamudi pri odhodu iz Gradeža smo v gostilno prispeli do minute točno. Tam so imeli za nas že pripravljeno okusno in obilno večerjo. Po njej nas je čakala še vožnja do Belih Vod, ki je bila kot vedno na naših izletih zabavna, razposajena in polna smeha. Domov smo prispeli pozno ponoči, utrujeni, a polni lepih vtisov. Čeprav smo skoraj vsi že kdaj nakupovali v Trstu, si ga verjetno večina od nas še nikoli ni ogledala kot turist. Preživeli smo prelep sobotni sončen dan v družbi prijateljev in si želimo še več takšnih.

Foto Arhiv društva Vulkan

»V vasi mojega dekleta« tudi v Šentilju

Člani mešanega pevskega zbora Skorno so v petek, 12. aprila, gostovali v Domu krajanov Šentilju. Že enajstič so odigrali komični muzikal »V vasi mojega dekleta«.

Komični muzikal je privabil polno dvorano obiskovalcev. Prislunhili smo izjemnim pevskim vokalom in odlični igralski zasedbi ter si ogledali prikaz šeg kraja Skorno skozi komično dramsko besedilo. Obiskovalci smo najbolj uživali ob trpljenju kmeta

Lojza in Fančke, ki sta izjemno odigrala svoji vlogi. Potem so tukaj še Lizin ata, lovec, mama, Liza, Lizin zaročenec iz Ljubljane ... Prav vsi nastopajoči so predstavili svoj del k izjemni, celostni zgodbi.

Člani muzikala so sedaj odšli na »počitnice«, obljubljajo pa, da se vračajo jeseni.

Foto Melita Jelen

MELITA JELEN

Šoštanjski veterani izvedli 9. redni zbor veteranov, 3. volilni zbor in podelili priznanja

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj v letošnjem letu praznuje 9 let samostojnega delovanja. V tem času je društvo izvajalo zlasti aktivnosti, povezane z ohranjanjem spomina na osamosvojitveno vojno.

Najvidnejši znak teh aktivnosti je spominski obeležje vojne za Slovenijo v Kajuhovem parku v Šoštanju in od leta 2016 tudi v parku pred domom veteranov v Belih Vodah. Na pobudo članov vsako leto organizira tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško, ribiško tekmovanje in spominski pohod po obeležjih iz leta 90/91 v spomin takratnemu poveljniku 89. območnega štaba TO Jožeta Ervina Prislana. Člani se aktivno udeležujejo prireditvev in družabnih dogodkov, ki jih organizirajo ZVVS Slovenije in druga območna združenja. Društvo šteje 212 članov, od katerih je skoraj polovica aktivno udeleženi pri dejavnostih in delovanju društva.

V soboto, 30. marca 2019, je potekal redni letni zbor društva in 3. volilni zbor. Na zboru so člani potrdili novo vodstvo za mandatno obdobje 2019–23 in potrdili poročila o delovanju društva v preteklem letu in sprejeli program dela za

dvoletno obdobje. Program dela obsega organiziranje tradicionalnih tekmovanj, sodelovanje na športnih, strelskih in drugih tekmovanjih v organizaciji območnih združenj, sodelovanje na dogodkih, neposredno povezanih s spominom na vojno za Slovenijo, in mnogo drugih aktivnosti. Najpomembnejši del zbora veteranov je bila podelitev članskih izkaznic novim članom in priznanj članom, ki aktivno sodelujejo v društvu. Priznanje so prejeli: župan Občine Šoštanj Darco Menih srebrni znak ZVVS, Klemen Miklavžina

Foto Arhiv OZVVSŠ

Šoštanjski odbor SNS obnovil »Slovenijo«

Leta 1989 so v Sloveniji potekale priprave na osamosvojitveno državo. Med prvimi znanilci večje narodove samozavesti so bili tudi mladinci iz Florjana pri Šoštanju. Marjan Golob in Andrej Vrabič sta jih vzpodbudila k ideji, da so se pridružili akciji »Slovenija, moja dežela na sončni strani Alp«.

Na gospodarsko poslopje »Pohrastnikove« domačije v Florjanu pri Šoštanju so z velikimi rumenimi črkami napisali SLOVENIJA in dodali lipov list. Lokacija je bila idealna, saj poslopje leži na lepi razgledni točki in se napis vidi po vsej Šaleški dolini.

Čeprav se danes to ne zdi nič posebnega, je bila to v tistih časih zelo drzna ideja in poteza mladih fantov, saj je bilo kar nekaj prebivalcev Slovenije, ki so dvomili o ideji samostojne države Slovenije (v pomoč mlajšemu bralcu – leta 1989 je bila tu

država Jugoslavija, Slovenija pa samo republika v tej državi).

Kasneje se je izkazalo, da je bila ideja in želja po lastni državi velika in je uspela.

Ker bo meseca maja minilo že 30 let in je do danes napis že precej zbledel, smo se v odboru slovenske nacionalne stranke Šoštanj odločili, da

Foto Arhiv odbora

plaketo praporščaka ZVVS, Franc Ravnjak in Leon Stropnik bronasto plaketo ZVVS.

Zbor veteranov so zaznamovali tudi gostje, predstavniki sosednjih območnih združenj in predsednik pokrajinskega odbora Zahodnoštajerske pokrajine major Zdenko Terpin. Vsi so poudarili doseganje dobro medsebojno sodelovanje in izrazili željo po dobrem delovanju društva tudi v prihodnje.

LEON STROPNIK

LIST

Občni zbor TRD Rastok Šentvid Zasedeni gozdni možje

V Andrejevem domu na Slemenu smo tudi člani TRD Rastok Šentvid opravili redni letni občni zbor in pregledali opravljeno delo v preteklem letu ter si zadali načrte za letošnje leto.

Dve veseli, pomembni in dobri ugotovitvi sta izstopali pri uspehih društva: gozdni možje so tako iskani in zasedeni, da je premalo članstva za udeležbo na vseh prireditvah, in zmaga po oceni občinstva pri izdelavi ledenih gradov v Črni na Koroškem. Gozdni možje so sodelovali na pustnih in tudi etno karnevalih skozi vse leto, in sicer v Šoštanju, Mozirju, Ptuj, Dobovi, Makedoniji, Črni Gori, obiskali pa so tudi šoštanjski vrtec in bili pri šoštanjskem županu. Prejeli so vabilo, da skupaj s TOD Šoštanj potujejo v Beograd na karneval.

Sicer pa smo izvedli kar nekaj delavnic – velikonočne butare, adventni venčki ipd., izvedli že 6. salamijado, krompirjev praznik, sodelovali na turističnem tednu v Črni na Koroškem, golažijadi v Dobovi in Šoštanju, božičnem sejmju v Šoštanju, sodelovali s KS v čistilni akciji.

Izvedli smo tudi planinski izlet na goro Oljko, družinsko srečanje na Slemenu in izlet na otok Hvar.

Kje so mladi?

Mladinski center Šoštanj je bil ustanovljen pred leti v želji in zaradi potrebe druženja mladih. Med nekaterimi »placici«, ki so jih imeli, se spomnimo prostorov v Vili Mayer pred njeno prenovo, potem Partizana in sedaj prostorov bivšega vrtca, nekdanje prelepe Klimentove vile, zgrajene za časa industrialca Woshnagga. Vila sicer nudi dom še nekaterim društvom, a so njeni prostori prav prijetni.

Foto Osebni arhiv

Med stalne naloge spadata tudi družinski kolesarski vzpon na Sleme in kolesarski zaključek ob zadnjem letnem kolesarskem vzponu na Sleme, vedno na silvestrovo.

Sprejeli smo tudi načrt za leto 2019, ki smo ga že z veseljem pričeli uresničevati.

Foto Arhiv društva TRD Rastok

Predsednik društva Milan Kretič, ki je poudaril dobro sodelovanje s TOD Šoštanj, je zaključil, da smo uspeli realizirati vse naloge, in pozval vse člane na skrb za pridobivanje mladih članov društva.

TH

MILOJKA B. KOMPREJ

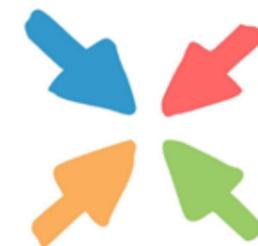
Kaj je potem razlog, da se mladi ne družijo v »placu«, ki so ga tudi pomagali urediti?

Novi predsednik Matija Kompan, ki je mandat prevzel lani, nima odgovora. »Ne vem, kje so,« pravi, »najverjetneje gredo drugam«. Ko sva iskala vzrok v premalo dogajanja in v vsebinah, ki jih ponujata društvo in prostor, sva ugotovila, da jih niti ni tako malo. Samo ljudi je malo, ki bi pomagali pri izvedbi. Praktično sva na prste en roke preštela tiste člane, ki prihajajo v »plac« in tam ali poslušajo glasbo ali odigrajo nogomet ali kaj drugega. Ravno tako je na prireditvah. Lani so v sodelovanju z Zavodom za kulturo izvedli Smallfest, pomagali so pri projektu Prvič v šolo, izvedli potopisno predavanje, povabili orientalske plesalke. Nekaj obiska je bilo, pravi Matija in si želi, da letos ne bi zamudili dveh razpisov. Potem bi mogoče lažje, tako pa tudi denarja ni dovolj. Premalo oglaševanja? Mogoče, Facebook jim precej pomaga, tudi pri projektu Tedenski izziv književnosti. Drugih kanalov nekako ne uporabljajo. Menijo, da morajo mladi sami najti interes in pot, da pridejo. Seveda jih vabijo, vedno, tudi dežurstva so bila v »placu«, stalna prisotnost, a odziva ni bilo.

Samo jamranje, bi rekla neka druga generacija, ki je mladost preživljala ob biljardu, pikadu in ročnem nogometu, veselicah, ki so jih organizirali, da so zaslužili kakšen dinar in tolar, akcijah, ki so se jim pridružili, da so mrežili prepoznavnost. Ki jim ni bilo težko dati svojega prostega časa, znanja in sposobnosti za prijetno in koristno druženje. Za medsebojne odnose, osebne stike in tudi ljubezni. Zakaj in kdaj je to minilo? Druge generacije, drugačen način življenja, zahtevnejša zakonodaja, je nekaj odgovorov.

Žal tudi sicer Šoštanj nima jedra, nima tiste energije, ki bi poistovetila ljudi s krajem. Mogoče tudi drugi kraji ne? Žalostno, pravzaprav, kako se čedalje bolj zapiramo v svoje kocke.

A da ne bo vse črnogledno, tudi sama verjamem in upam v ljudi, da bodo prepoznali moč skupnega delovanja in veselja. Mladi vabijo. Poiščite jih, pocukajte za rokav, Matija, Mojca, Naca, Luka in še koga, ki ga poznate, dajte svoje predloge, svojo vizijo, pišite jim na mcsostanj@gmail.com, pridružite se jim na projektu, ki ga pripravljajo, to je srečanje mladinskih skupin v občini Šoštanj. Povabite se k mladosti.

MC

ŠD Gaberke na občnem zboru izvolil novo vodstvo

Športno društvo Gaberke je v soboto, 13. 4., v dvorani KS Gaberke organiziralo občni zbor. Pred začetkom uradnega dela smo si ogledali prezentacijo fotografij o opravljenem delu društva in športnih dogodkih iz zadnjih desetih let. Letos se je iztekel mandat obstoječemu vodstvu, zato so na tem občnem zboru izvolili novega predsednika društva in člane upravnega in nadzornega odbora. Za novega predsednika je bil izvoljen Ervin Polovšak.

Poročilo o opravljenem delu v lanskem letu je podal dosedanji predsednik društva Primož Grudnik, ki je to vlogo uspešno izvajal 10 let. V začetku leta 2018 je bilo organizirano smučanje v Avstriji, s pomočjo gasilcev pa so na igrišču pripravili tudi drsališče. Skozi vse leto se je precej članov udeleževalo igranja namiznega tenisa, pikada in šaha, ki se dogajajo v društvenih prostorih. Žal je bila ekipa šahistov v lanskem letu okrnjena, zato se niso mogli udeležiti šahovskih turnirjev. Organizirano je bilo kolesarjenje do Rihterja in igranje odbojke na mivki na športnem igrišču pri Virbniku. Na igrišču so začeli z obnovo stopnišča, ki se bo zaključila v letu 2019. Predsednik je podal tudi povzetek opravljenega dela v času njegovega predsedovanja društvu. S pomočjo Krajevne skupnosti Gaberke je ŠD dobil v upravljanje društvene prostore na igrišču, ki so jih v celoti obnovili. Na igrišču so, prav tako s pomočjo Krajevne skupnosti Gaberke, menjali razsvetljavo in koše ter nabavili mreže za odbojko, tenis

in badminton. Organizirali so veliko športnih dogodkov, ki se jih je udeleževalo precej krajanov. Na koncu se je zahvalil vsem, ki so mu kakorkoli pomagali pri vodenju društva. Sledile so volitve. Staro vodstvo je soglasno dobilo razrešnico, nato pa je delovni predsednik Marko Borovnik predlagal kandidate za novega predsednika, člane upravnega in člane nadzornega odbora. Vsi predlagani kandidati so bili soglasno potrjeni. Plan dela za leto 2019 je podal že novi predsednik društva Ervin Polovšak, ki se je najprej zahvalil za zaupanje nove funkcije. Poleg tega, da se še naprej izvajajo že ustaljeni športni dogodki, je velika želja predsednika, da se čim prej zaključi obnova igrišča in s tem oživi njegova uporaba. V društvu se bodo tako potrudili v čim večjem številu privabiti tako mlajšo kot starejšo generacijo krajanov nazaj na igrišče, kjer se bodo skozi poletje dogajali turnirji v nogometu, košarki, tenisu, odbojki in

Občni zbor ŠD Gaberke 2019

Foto A. Grudnik

Velikonočna učna delavnica v Gaberkah

Kulturnica Gaberke je 11. aprila v domu KS Gaberke organizirala tradicionalno učno delavnico, kjer so krajanke in krajani izdelovali cvetje iz krep papirja in snope ter butare.

Letos je bilo več povpraševanja po manjših snopih, zato so imeli izdelovalci snopov z njimi kar precej dela.

V dopoldanskih urah so bili učni ur izdelave snopov in butar deležni tudi otroci vrta Mojca.

Krep cvetje 2019

Foto A. Grudnik

ALEKSANDER GRUDNIK

druge aktivnosti. Že nekaj let je v planu dokončanje začetih del na balinišču, zato upajo, da jim bo to letos uspelo realizirati. Obnove so potrebna tudi otroška igrala, ki jih je zob časa že precej načel. V letošnjem načrtu so še možnost opravljanja kolesarske transverzale, kolesarski izlet na Primorsko in tura s kolesom okoli Uršlje gore. Ob koncu leta se načrtuje izvedba šahovskih turnirjev in igranje namiznega tenisa.

Novi predsednik je podal tudi svoja videnja športnega društva v bodoče, glavni cilj je privabiti več ljudi v različne rekreacijske dejavnosti. Sledila je podelitev priznanj članom društva za aktivno delo v prejšnjih letih. Priznanje za dolgoletno vodenje društva je v imenu društva Primož Grudniku predal blagajnik Marko Borovnik in sicer srebrni kipec športnika.

Očiščevalna akcija v Gaberkah

Očiščevalna akcija v krajevni skupnosti Gaberke je bila izvedena v soboto, 13. aprila 2019, v sklopu 16. očiščevalne akcije občine Šoštanj.

Ob 8. uri se je pri gasilskem domu zbralo okoli 20 krajanov, ki so se opremili z vrečami in zaščitnimi rokavicami. Predsednik KS Gaberke Janko Jan je po pozdravu vseh prisotnih podal informacije o lokacijah kesonov, lokacijah odlaganja polnih vreč nabranih smeti in aktualnih telefonskih številkah za obveščanje. Nato so se udeleženci porazdelili v skupine in odšli pobirat smeti. Po končani čistilni akciji je bilo ugotovljeno, da letos novih kritičnih točk s smetmi ni bilo odkritih, največ smeti pa je ležalo ob glavni cesti in na brežinah Velunje.

Čistilna akcija Gaberke 2019

Foto A. Grudnik

Z igro in plesom v pomlad

Na jožefovo so v Šoštanju plesali najmlajši folkloristi

Veliki facki iz Gornjega Grada

Foto Jože Miklavc

besedil in plesov ter izvedeno izjemno lepo tokratno predstavo. Zaplesali so Otroška FS Kresničke 1, Kresničke 2 in skupinica Šmentana muha, vse iz OŠ Gustava Šiliha Velenje s koreografinjama Romeo Kanduti in Špelo Bukovec. Med gornjegrajskimi skupinami sta zaplesali otroški folkloristi skupini Mali facki in Veliki facki iz OŠ Frana Kocbeka Gornji Grad pod vodstvom koreografinje Marije Vinček, Otroška

JOŽE MIKLAVC

Male Flosarke z Ljubnega

Foto Jože Miklavc

Že vrsto let si v Šoštanju brusijo urne petke mladi plesalci, podmladek slovenskega folklornega izročila, ki so v dobrih rokah in nogah mentorice v vrtcih in šolah na področju dveh dolin – Zgornje Savinjske in Šaleške. 19. marca je oder šoštanjkega kulturnega doma spet oživel od mladostniške prisrčnosti, folklornih plesov, pastirskih šeg, pesmic in zvokov harmonike. V poskočnem ritmu je zaplesalo 6 otroških skupin iz Velenja, Gornjega Grada in Ljubnega ob Savinji. Ob polni dvorani je občinstvo lahko uživalo v izjemni predstavi mladih folkloristov navdušencev, ki so jih plesa in starih zgodbic naučile mentorice v vrtcih in na osnovnih šolah, prireditve pa je ocenjeval strokovni spremljevalec Tadej Teran, član KD Karavanke iz Tržiča, ki je ob koncu prireditve lahko ugotovil visoko kakovost dela z otroki in mlajšo generacijo šolske mladine, inovativno koreografijo na osnovi izvornih pripovedi,

folklorna skupina Flosarček pa se je priigrala iz Kulturnega društva Ljubno z vodjo in avtorico koreografije Mojca Pikel. Za izjemno lepe kostumske podobe so za vse skupine poskrbeli Bojan Knific, Barbara Trobentar in za Flosarčke Mojca Pikel. Vsebinsko dogajanje na odru je povezala Vanja Kretič, zadovoljne z nastopi so bile predstavnice Javnega sklada za kulturne dejavnosti območnih izpostav Mozirje in Velenje, Simona Zadravec in Nina Mavec Krenker s sodelujočimi. Vsi so ob soorganizatorju Zavodu za kulturo Šoštanj in mentorici otroških folkloristov skupin, ki so številnim staršem nastopajočih otrok in drugim gostom v šoštanjki dvorani dokazali, da se strokovno delo z otroki obrestuje, slovenska folklorna pa dobiva iz roda v rod nove navdušene plesalce in s tem naslednike te zvrsti kulturno-plesnega izročila. Pomembno ob tem je tudi ohranjanje lepe slovenske pesmi in otroških

igric iz starih časov, saj nas tako plesna kultura in pesem bogatita in razveselujeta. Najmlajša med mentoricami Mojca Pikel nam je ob koncu prireditve zadovoljna dejala: »Z nastopom otrok v Šoštanju sem zelo zadovoljna. Čeprav sem tokrat opazovala nastop naših Flosarčkov izza odra in videla nekaj igrivih napak, so me na koncu razveselili in mi dokazali, da smo se naučili veliko, da skupaj zmoremo. Poleg tega so prišle pohvale s strani staršev otrok, pozitivno pa se je izrazil tudi strokovni svetovalec za folklorne dejavnosti. Šoštanj je z igro in plesom v pomlad spodbudil poleg mene tudi moje male plesalce, verjamem pa, da je navdušil tudi vse sodelujoče na tej izjemni prireditvi za dušo in plesno vzgojo najmlajših plesalcev, ki se učijo skozi igro do tako željene plesne kulture. Sama sem s tem dobila še dodatno motivacijo za delo na tem področju.«

CERKEV

Bogoslužna oznanila

SV. MAŠE NA PRAZNIK SV. JOŽEFA DELAVCA, 1. MAJA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00
Šoštanjska mestna cerkev ob 19.00
Sv. Križ ob 10.30

SV. MAŠE NA PRAZNIK SV. FLORIJANA, V SOBOTO, 4. MAJA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 19.00
Šoštanjska mestna cerkev ob 7.00
Sv. Florijan ob 18.00

SV. MAŠE NA 3. VELIKONOČNO NEDELJO, 5. MAJA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30 (skupni krst)
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00
Sv. Florijan ob 10.30

SV. MAŠE NA 4. VELIKONOČNO NEDELJO – NEDELJO DOBREGA PASTIRJA, 12. MAJA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00

SV. MAŠE NA 5. VELIKONOČNO NEDELJO, 19. MAJA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00, 8.30 in 10.30 (prvo sveto obhajilo)
Šoštanjska mestna cerkev ob 19.00
Bele Vode ob 8.00
Zavodnje ob 9.15

SV. MAŠE NA 6. VELIKONOČNO NEDELJO, 26. MAJA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30 (skupni krst)
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00 (prvo sveto obhajilo)

SV. MAŠE NA PRAZNIK GOSPODOVEGA VNEBOHODA, 30. MAJA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30
Šoštanjska mestna cerkev ob 19.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00

SV. MAŠE NA 7. VELIKONOČNO NEDELJO, 2. JUNIJA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19.00
Bele Vode ob 10.00 (prvo sveto obhajilo)
Zavodnje ob 10.00

SV. MAŠI V DOMU ZIMZELEN: 7. in 21. maja ob 19.00

PRVO SVETO OBHAJILLO BO V ŠOŠTANJU 19. MAJA, v Zavodnju 26. maja in v Belih Vodah 2. junija.

SREČANJE ZAKONCEV JUBILANTOV BO V SOBOTO, 11. MAJA, ob 10.00 v šoštanjski župnijski cerkvi.

SREČANJE MALIH VOKALNIH SKUPIN BO V ŠOŠTANJSKI ŽUPNIJSKI CERKVI 18. MAJA ob 19.30.

TRIDNEVNO ŽUPNIJSKO ROMANJE V BOSNO bo od 30. maja do 1. junija.

LETOŠNJI ORATORIJ NOSI NASLOV IMAŠ MOČ. V Šoštanju bo potekal od 1. do 5. julija.

Foto Splet

ŠOLA IN VRTEC

Gimnazija Velenje v sodelovanju z osnovnimi šolami

Odkrijmo sledi velikanov v pesku časa in to v tujem jeziku!

Sledi v pesku časa je bila tema letošnjega natečaja Ustvarjamo v tujem jeziku, ki smo ga učiteljice tujih jezikov na Gimnaziji Velenje že šestič pripravile za devetošolce v sodelovanju z Medobčinsko zvezo prijateljev mladine Velenje.

Mladi v današnji družbi živijo predvsem v sedanjosti. Precej jih skrbi prihodnost, preteklosti pa posvečajo precej manj svoje pozornosti, kot so ji predhodne generacije. Rojeni so v svet privilegijev in udobja, ki jih je s seboj prinesel napredek tehnologije in znanosti, zato svoboščine in izjemne dosežke, ki so bili priborjeni z velikimi žrtvami posameznikov, pogosto jemljejo za samoumevne.

Premalo se zavedamo (pa ne samo mladi), da so nauki, ki jih lahko potegnemo iz zgodovine, zelo dragoceni, saj se človeška narava ne spreminja kaj veliko. Vsi naši vzgibi, čustva, želje ostajajo enaki, kot so bili v času faraonov – ljubezen, sovraštvo, ambicioznost, slaba moč, nečlovečnost, sebičnost, radodarnost, požrtvovalnost, dobrotar ... Dobro in slabo v človeški naravi ostajata in se enostavno prelivata v nove možnosti, ki jih ponuja sodobni svet. Nauki iz zgodovine so neprecenljivi ravno zaradi

tega, ker nam lahko v prihodnosti prihranijo marsikatero napako in nas usmerjajo k boljši prihodnosti. Na Gimnaziji Velenje smo pozvali mlade, naj poiščejo pomembnejšo osebo iz zgodovine, raziščejo njeno življenjsko zgodbo in/ali delo ter v obliki proze, poezije, filmčka ali stripa predstavijo, katero dragoceno lekcijo za današnji čas ali prihodnost nam ponuja. Sodelovalo je 13 avtorjev iz petih osnovnih šol. Za mlade avtorje sta najgloblje in najbolj zanimive sledi pustila Marija Terezija in Martin Luther King, pa tudi Charlie Chaplin se jih je zelo dotaknil. Na javni predstavitvi svojih izdelkov so 28. marca 2019

Foto Arhiv ŠCV

Projekt STEM v okviru Erasmus+ na Gimnaziji Velenje

Konec marca smo na Gimnaziji Velenje gostili 28 dijakov in 12 profesorjev iz Italije, Madžarske, Portugalske, Turčije in Danske. Šlo je za zadnjo v vrsti srečanj partnerskih šol v projektu STEM, kjer so se dijaki spoznavali ne samo s čisto energijo, temveč stkali pristne prijateljske odnose, ob tem pa izvedeli tudi, kako se s šolskimi in vsakodnevnimi obveznostmi sprijemajo njihovi vrstniki iz Evrope.

V projektu STEM smo se doslej srečali na Portugalskem, kjer smo se ukvarjali z vodno energijo, v Turčiji z geotermalno energijo, na Madžarskem smo proučevali biomaso, v Italiji sončno energijo, na Danskem vetrno energijo, v Sloveniji smo se ukvarjali s fotovoltaike.

Tu je dijake in profesorje smo pričakali v nedeljo, 24. marca. Dijaki so se nastanili pri družinah svojih slovenskih vrstnikov in po utečenem protokolu

so mladi v ponedeljek dopoldan po uvodnih taktih šolskega ansambla in trobilnega kvarteta Glasbene šole FKK Velenje pripravili predstavitev svojih šol, krajev in držav. Sledilo je zabavno potikanje po Velenju s pomočjo spletne aplikacije, nato pa so se dijaki pripravili za delo na MIC-u, kjer so v torek opravili vrsto eksperimentov in opazovanj, povezanih s fotovoltaike. Profesorji so si v tem času ogledali premogovniški muzej. V sredo smo obiskali vrhunsko slovensko podjetje Bisol, ki izdeluje sončne celice, in si ogledali proizvodni proces. Zatem smo se podali na raziskovanje podzemnega sveta jame Pekel. Četrtek je po protokolu kulturni dan, tako da smo dijake in profesorje peljali v Ljubljano – najprej v Hišo eksperimentov, nato pa na vodeni ogled Ljubljane. V petek so dijaki dopoldan pripravili predstavitev rezultatov svojega dela, zvečer pa smo povabili vse udeležence v programu STEM skupaj s starši – gostitelji na svečano podelitev certifikatov in večerjo, plesalci iz Koleda pa so nam najprej zaplesali venček slovenskih ljudskih plesov, na koncu pa so vse prisotne naučili plesati polko. Spoznavanje mladih iz različnih držav na podlagi skupnih programov je pomembno z več priložnosti, predvsem tudi zato, da ob takšnih projektih padajo predsodki in mladi spoznavajo kulturno in jezikovno raznolikost Evrope, katere del smo tudi sami.

ALENKA GORTAN

Foto Arhiv ŠCV

Komunalno podjetje Velenje

Čestitamo ob 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju, in za

1. maj, praznik dela

080 80 34
BREZPLAČNA ŠTEVILKA
www.kp-velenje.si

9. maj dan zmage

Sobota, 11. maj 2019, ob 18. uri v zdraviliškem parku v Topolšici.

Slavnostni govornik bo minister za obrambo Karl Erjavec.

Vabljeni!

Občina Šoštanj
Krajina Murovna Topolšica
Občina Šoštanj
Mestna občina VELENJE

Vrtec na smučeh

Vrtec Šoštanj je tudi letos sodeloval pri izvedbi projekta »Vrtci na smučeh« skupaj s Športnim društvom Dabaneja. Najstarejši otroci, stari 5–6 let, so v obdobju od 12. do 15. marca smučali na Golteh.

Otroci so zjutraj prišli v vrtec nasmejeni, polni pričakovanj in že komaj čakali, da se bodo peljali z avtobusom in gondolo do smučišča. Nekateri so prvič stali na smučeh in so preko igre spoznavali začetne osnove smučanja. Tisti malo boljši smučarji, ki so imeli že nekaj osnov od prej, so se imeli možnost peljati s sedežnico in smučati po lažjih progah. Vsi so bili ob koncu dni polni pozitivnih vtisov, navdušenja, a seveda tudi malo utrujeni.

KLAVDIJA SIVEC

Foto Arhiv Vrtea Šoštanj

Materinski dan v Topolšici

V ponedeljek, 25. marca, so otroci iz enote Urška ob materinskem dnevu s kratkim programom pestrili dogajanje v Domu krajanov.

Predšolski otroci so z igro, petjem in plesom spletili zgodbo o Vidku in njegovi srajčici ter prisotne popeljali v čas, ko so se otroci igrali preproste otroške igre in bili povezani z naravo. Za konec so mamice svoje otroke nagradile z glasnim ploskanjem in s posebnim žarom v očeh.

LEA KUZMAN

Foto Arhiv Vrtea Šoštanj

Gibanje za zdravje – druženje in gibanje treh generacij

V soboto, 13. aprila, smo strokovne delavke Vrtea Šoštanj že devet let organizirale prireditev Šport in špas – Gibanje za zdravje. Letošnja nosilna tema prireditve je bila: 365 dni telovadimo vsi.

Prireditev se je začela s pohodi z dveh lokacij, nadaljevala pa na nogometnem stadionu Šoštanj. Pred pohodi so predstavnice Šole zdravja demonstrirale jutranjo vadbo po metodi 1000 gibov, na pohodih pa so nas spremljali vodniki Planinskega društva Šoštanj.

Na stadionu so se odvijale različne športne in druge aktivnosti, predstavile so se razne službe in društva, ki delujejo v našem okolju. Predstavili so se: Rokometna šola Sebastjana Soviča, Lena šport, Šola nogometa, Košarkarski klub Elektra, Judo Jaka, Alpska šola, Plesna šola Plesni mojster, Čebelarstvo društvo

Šoštanj, Šaleški Aero klub, Rod Pusti grad Šoštanj, Kulturnica Gaberke, Gasilsko društvo Šoštanj, Reševalna postaja Velenje, Policijska postaja Velenje, PUP Saubermacher, Zdravstveni dom Velenje – zobna preventiva in vzgojni center.

Za predstavitev zdrave prehrane in promocijo svojih izdelkov so poskrbeli: Kmetija Napotnik, Mlekarna Celeia, Pekarna Žito in Vrtec Šoštanj. Prireditev je povezoval g. Toni Rehar.

Organizirali smo tudi »tek treh generacij za jabolko zdravja«, ki se ga je udeležilo veliko število otrok,

staršev in starih staršev.

Kljub muhastemu vremenu smo z udeležbo na prireditvi dokazali, da se zavedamo pomena zdravega načina življenja in preživljanja časa v družbi treh generacij. Preživeli smo čudovito gibalno dopoldne in s skupnimi močmi izpeljali še eno prireditev Šport in špas.

Vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da je prireditev uspela, se iskreno zahvaljujem.

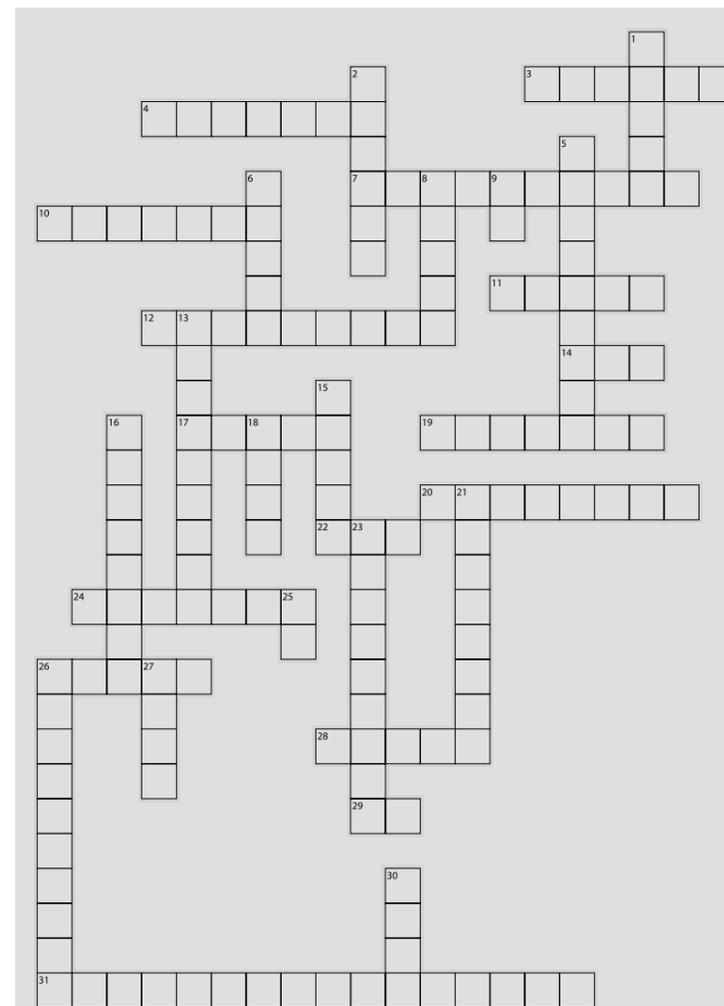
ANITA MIKLAVŽINA

Foto Arhiv Vrtea Šoštanj

RAZVEDRILO

AMADEJA KOMPREJ BERCE

			1		3	4
				7	1	8
		1			5	
1		9	2	5	8	3
	5		6		9	
3	4	9	8	5		1
	2				1	
6	9		4			
4	5			9		

NAVPIČNO

- Manjši splet las
- Domovina Tajcev
- Jezuit
- Radijski sprejemnik
- Senzacionalna zadeva
- Oliver Twist
- Dejavnost kristjanov za zveličanje soljudi
- Trud, prizadevanje
- Tir, tirnice
- Državna blagajna
- Tempelj na atenski akropoli
- Strokovnjak za ekonomijo
- Miran Čuk
- Svetilka na acetilen
- Goveji mladiček
- Metulj z navideznimi očesci na krilih

VODORAVNO

- Solopevec ali plesalec
- Lekarna
- Izdelovalec sladoleda
- Magnetni pomnilni medij
- Krema
- Lakonna ženska
- Preprosto kmečko vozilo
- Širna travnata ravnina
- Mlajša, sedanja doba kvartarja
- Kirurg
- Gibljev podaljšek trupa nekaterih živali
- Azijska država (Hanoj)
- Vrlina
- Močno beljeno platno
- Tina Maze
- Vinjenost, pijanost

Šale

Najboljši SMS:

»Živijo, draga, pravkar pijem še zadnje pivo. Pridem čez 20 minut.

Če me ne bo, preberi sporočilo še enkrat!«

Vedno tvoj ...

Japonci so geniji.

Naredili so fotoaparata s tako hitro zaslonko, da lahko slika žensko z zaprtimi usti.

Mož in žena sta si podobna kot jetra in ledvice. Moža enačimo z jetri, žensko z ledvico.

Če jetra odpovejo, ledvica odpove.

Če ledvice odpovejo, se jetra povežejo z drugo ledvico.

Na svetu je le en popoln otrok in vsaka mati ga ima.

Na svetu je le en popoln mož in vsaka soseda ga ima.

Najlažje je hipnotizirati državne uradnike. Samo službo jim omeniš in že spijo!

Ljubiš nekoga, poročiš se z nekom drugim, tisti, s katerim se poročiš, postane tvoj mož ali žena, tisti, ki ga ljubiš, postane geslo tvoje elektronske pošte.

Dobrodelna predstava

5. maja 2019 se ob 18.00 vidimo v Kulturnem domu Šoštanj. Malo zaradi odlične predstave **DVOJNA NAPAKA**, ki bo za **DOBRODELNI NAMEN** odigrana brezplačno, še bolj ali pa najbolj pa zaradi **DUŠKA SUPIČA**.

Tole je prišlo na Zavod za kulturo, prijatelji mu želijo pomagati, sam pa je napisal pretresljivo izpoved. Nedoumljivo je, kako se življenje poigra. Zaradi jedrnatosti smo si ga dovolili malo skrajšati. **PRIDITE IN SE ZAVEDAJTE, ŽE DANES SMO LAHKO VSI DUŠKOTI.**

Spoštovani Vi, gospod ali gospa, ki držite v rokah mojo prošnjo in razmišljate, ali bi jo prebrali ali bi jo mogoče odložili na stran za kasnejše branje, ob drugi priložnosti. Ker konec koncev si verjetno mislite, da je to samo še ena prošnja več ...

Na hitro bi Vam rad povedal, da sem se rodil 2. maja 2017. Pravilno ste prebrali. To je dan, ko sem se hudo poškodoval s kolesom, na srečo preživel, v novem življenju pa sem se rodil kot tetraplegik. To je razlog, da se zavedam minljivosti življenja in pomena vsakega dneva, ure, minute, zato Vas bom prijazno prosil, da si vzamete minuto časa in prošnjo preberete do konca zdaj, v tem trenutku, ker kasneje morda nikoli ne pride. (...)

Vzete so mi bile noge, v rokah sem ohranil delno gibljivost, za mano je večmesečno zdravljenje in rehabilitacija v URI Soča, kjer sem si prizadeval, da bi se naučil čim večje samostojnosti. Življenje nas namreč pogosto preizkuša, postavlja meje, nas izziva in spodbuja, da smo močni takrat, ko je to najbolj potrebno. Naloži nam toliko, kolikor prenesemo, in ne glede na to, kako se trudimo, usoda piše svojo zgodbo.

Kljub temu da se nova zgodba na začetku zdi

tragična in žalostna, je treba ostati optimist in verjeti v srečen konec. V to verjamem sam in vsi, ki mi stojijo ob strani. Ko si v življenju borec in optimist, to ostane v tebi ne glede na situacijo, v kateri se znajdeš. Sreča in hvaležnost, da sem živ, sta nepopisni. Doma sem, ob sinovih, s katerima se lahko pogovarjam, ju objamem, potolažim, ko je to potrebno, predvsem pa ju bom videl odrasti v pogumni, samozavestni osebi, v to sem prepričan že zdaj. (...)

Ravno sedaj se spogledujem z novim ciljem, in sicer z operacijo v tujini, v Švici, natančneje v kliniki za paraplegike v Notwillu, ker so vrhunska ustanova za rehabilitacijo oseb z okvaro hrbtenjače.

Program poteka od akutne poškodbe dalje, imajo pa zelo strokoven tim za obravnavo tetraproke. To pomeni, da njihov tim izvaja rekonstruktivno kirurgijo zgornjega uda oz. rok, kar bi povečalo mojo stopnjo samostojnosti in izboljšano kvaliteto življenja, predvsem pa večjo gibljivost in občutek v prstih, ki sem ga zaradi poškodbe izgubil. Na to temo je bil v reviji Rehabilitacija napisan članek z naslovom Rekonstruktivna kirurgija zgornjega uda in rehabilitacija pri bolnikih z okvaro vratne hrbtenjače, pri katerem je sodelovala tudi moja sobna zdravnica iz URI Soča dr. Nataša Puzić Ravnjak, ki me je k celotnemu postopku tudi spodbudila.

Ker pa je takšen operativni poseg velik finančni zalogaj, govorimo o znesku, ki hitro preseže 100.000,00 €, in ga sam ne bom zmogel, se obračam na Vas, ki to prošnjo berete. Vsaka pomoč, vsaka donacija bo več kot dobrodošla in v kolikor mislite, da bi bil poleg Vas še kdo pripravljen pomagati, lahko mojo prošnjo delite dalje.

Poleg tako želene operacije je potrebnih tudi kar nekaj sprememb in prilagoditev domačega okolja meni; mnogi so mi tukaj že pomagali, spet drugi lahko svojo pripravljenost za pomoč pokažete sedaj. Pomoč in podpora lokalne skupnosti, prijateljev in znancev ter seveda Občine je v takšnih

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto Splet

trenutkih ključna in je zelo pomemben dejavnik pri tlakovanju nove, trdne poti, po kateri stopam v novi vlogi.

No, stopal ne bom, se bom pa vozil ponosno in z dvignjeno glavo, ker ste ob meni.

Verjamem v zgodbo s srečnim koncem. Pomagajte mi spisati nove spomine, nove trenutke, pomagajte mi ustvariti nove priložnosti.

Že vnaprej se zahvaljujem za vaš prispevek, ki ga lahko nakažete na račun

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV JUGOZHODNE ŠTAJERSKE

(predsednik društva Janez Hudej),

Opekarniška 15a, 3000 Celje,

TRR: SI56 6100 0001 5032 243,

sklic: SI00 1995-18, **namen:** DUSKO SUPIC.

Hvala, Duško Supić z družino
031/331-447 | duskos@gmail.com

Foto Splet